

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Skladba

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**HUDEBNÍ ZPRACOVÁNÍ ŽALMU 92
vybrané historické a současné příklady
a vlastní pojetí**

Michaela Augustinová

Vedoucí práce: Prof. Hanuš Bartoň

Oponent práce: Prof. Juraj Filas, Olga Ježková (ext.)

Datum obhajoby: 18. 6. 2021

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2021

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

Arts of Music

Composition

BACHELOR'S THESIS

PSALM 92 IN MUSICAL WORKS

**Chosen Historical and Contemporary Examples
and Own Conception**

Michaela Augustinová

Thesis Supervisor: Prof. Hanuš Bartoň

Thesis Opponent: : Prof. Juraj Filas, Olga Ježková (ext.)

Date of thesis defense: 18. 6. 2021

Academic title granted: BcA.

Prague, 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Hudební zpracování Žalmu 92: vybrané historické a současné příklady a vlastní pojetí
--

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

..... podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Evidenční list

Uživatel stvrzuje svým podpisem, že tuto práci použil pouze ke studijním účelům a prohlašuje, že ji vždy řádně uvede mezi použitými prameny.

[illegible]

Poděkování

Na prvním místě bych chtěla poděkovat panu prof. Hanuši Bartoňovi za vynikající náměty ke zlepšení, za průběžnou organizaci roztěkaných myšlenek a za trpělivost, s jakou práci sledoval od prvních písmen až do hotového výtisku. Také děkuji doc. Lukáši Matouškovi, doc. Slavomíru Hořínkovi a Jiřímu Hodinovi, Ph.D. za pomoc s hledáním středověkých chorálů. Prof. Zdence Vaculovičové a Ľuboši Bernáthovi, Ph.D. patří můj dík za poskytnutí partitur a stručné komentáře k nim. Děkuji i Janu Trojanovi, Ph.D. a všem ostatním, kteří doporučili materiály ke studiu nebo poskytli kontakt na povolané osoby.

Abstrakt

Tato bakalářská práce si klade za cíl nabídnout vybrané příklady dostupných hudebních zpracování *Žalmu 92* se zaměřením na současnou skladatelskou praxi. Nejprve stručně zmiňuje hudební zpracování tohoto žalmu ve všech historických obdobích, tedy ve starověku, středověku, renesanci, baroku, klasicismu a romantismu. Od renesance dále jsou vždy uvedena jména, životní data a národnosti autorů, obsazení a jazyk skladeb a povšechná hudební charakteristika dané etapy. Těžiště práce spočívá v průzkumu hudby 20. a 21. století. Po krátkém přehledu populární hudby text obsahuje výčet objevených skladeb z oblasti vážné hudby. Následně jsou analyzována a v některých aspektech porovnávána díla tří hudebních skladatelů s odlišnými přístupy ke zvolenému žalmu. Jedná se o Zdeňka Pololáníka, Zdenku Vaculovičovou a Ericha Zeisla. Čtvrtá, nejpodrobnější analýza se věnuje mé bakalářské skladbě *Žalm 92* pro sólový soprán a komorní orchestr.

Klíčová slova

Žalm 92, historická období, analýza, Zdeněk Pololáník, Zdenka Vaculovičová, Erich Zeisl

Abstract

This bachelor thesis aims to offer chosen examples of available musical works on *Psalms 92* focused on contemporary composition practice. At first it briefly mentions musical works on this psalm in all historical periods, i.e. in ancient history, the Middle Ages, the Renaissance, the Baroque, the Classicism and the Romanticism. Starting from the Renaissance, names, life data, instrumentation and language of compositions and general characteristics of given historical stage are introduced. The focus of the work is on the research of 20th and 21st century music. After a short overview of popular music, the text contains a list of discovered pieces from the field of classical music. Subsequently, the works of three composers with different approaches to the chosen psalm are analyzed and in some aspects compared. These are Zdeněk Pololáník, Zdenka Vaculovičová and Erich Zeisl. The fourth, most detailed analysis is devoted to my bachelor's composition *Psalms 92* for solo soprano and chamber orchestra.

Keywords

Psalms 92, historical periods, analysis, Zdeněk Pololáník, Zdenka Vaculovičová, Erich Zeisl

Obsah

Úvod	9
1. Hudební zpracování <i>Žalmu 92</i> v historických obdobích	10
1.1. Starozákonní doba	10
1.2. 1. – 6. století	12
1.3. 7. – 14. století	14
1.4. Renesance	15
1.5. Baroko	16
1.6. Klasicismus	16
1.7. Romantismus	17
2. Přehled zpracování <i>Žalmu 92</i> v současnosti	19
2.1. Populární hudba	19
2.2. Vážná hudba	21
3. Analýzy vybraných současných zpracování	23
3.1. Životopis Zdeňka Pololánika	23
3.2. Analýza zpracování <i>Žalmu 92</i> od Z. Pololánika	23
3.3. Životopis Zdenky Vaculovičové	24
3.4. Analýza zpracování <i>Žalmu 92</i> Z. Vaculovičové	25
3.5. Životopis Ericha Zeisla	26
3.6. Analýza <i>Requiem ebraico</i> od E. Zeisla	26
3. Analýza mého zpracování <i>Žalmu 92</i>	28
Závěr	33
Přílohy	34
Příloha č. 1 – partitura <i>Žalmu 92 k mezidobí C</i> Z. Pololánika	34
Příloha č. 2 – partitura <i>Žalmu 92 k mezidobí B</i> Z. Pololánika	34
Příloha č. 3 – partitura <i>Žalmu 92</i> Z. Vaculovičové	35
Příloha č. 4 – partitura <i>Žalmu 92</i> M. Augustinové	37
Seznam použité literatury	83
Literární zdroje	83
Internetové zdroje	83

Úvod

Žalm 92 byl zhudebňován ve všech obdobích hudebních dějin, ale co do množství zpracování vždy patřil mezi ty opomíjenější. Oba žalmy v jeho sousedství lze najít v četných skladbách.

Vzhledem k tomu, že i přes vzácnost zpracování tohoto textu nelze dohledat všechna jím inspirovaná díla z celé historie a ze všech zemí, bakalářská práce se omezuje na materiál, který se shromáždit podařilo. Nejsou však opomenuti významní autoři ze všech epoch hudebních dějin.

Práce nejprve zahrnuje stručné pojednání o interpretaci žalmů ve starověku. Ve středověku se začlenění do chorálního zpěvu dočkaly zejména verše 2 až 3, 13 až 14, oblíbené i v pozdějších obdobích. Počínaje renesancí se objevují již jména konkrétních autorů, zjevně se jednalo o éru, která křesťanským myšlenkám v hudbě velmi přála. V baroku se skladatelé začali odklánět od latinské verze a používali texty v národních jazycích. Klasicismus žalmu vtiskl jednoznačně durovou podobu, jaké zůstal věrný i romantismus. Zhruba od 20. století se autoři dělí do dvou skupin, z nichž jedna patří do oblasti tzv. vážné hudby a polem působnosti té druhé se stává náboženská populární hudba. Tyto dvě skupiny koexistují do dneška.

Po přehledu historického vývoje následují medailonky tří soudobých autorů a analýzy jejich zhudebnění *Žalmu 92*. Důležitou roli hraje vztah hudby a textu, na jehož průzkum jsem se mimo jiné zaměřila. Skladby k rozboru byly vybrány tak, aby reprezentovaly názorovou pluralitu současných autorů a nabídly čtenáři pomyslné jablko sváru. Jejich různorodost se odráží v hudebním stylu, ve vztahu k tradičnímu chorálnímu zpracování, v nástrojovém obsazení i v práci s textem.

Žalm 92 jsem si vybrala, když jsem v sobotu ráno listovala *Knihou žalmů*. To už jsem věděla, že budu psát o nějakém žalmu, a měla kritéria výběru – aby nepatřil mezi notoricky známé, aby se jednalo spíše o chválu než lkaní, aby obsahoval hudební pojmy, např. názvy hudebních nástrojů či zmínky o písni, a nevyjadřoval v češtině rod mluvčího. Autory žalmů totiž byli pravděpodobně samí muži, a já toužila ve skladbě použít soprán. Když se Bible otevřela na stránce, kde mezi slavným *Žalmem 91* a *93* spočívala radostná, nenápadná píseň k sobotnímu ránu, bylo rozhodnuto...

1. Hudební zpracování *Žalmu 92* v historických obdobích

Biblická *Kniha žalmů* čítá 150 žalmů, rozdělených zřejmě podle pěti částí *Tóry* do pěti knih. Asi polovina těchto poetických textů bývá přisuzována králi Davidovi, některé Šalomounovi, Asafovi, Korachovcům apod. Zmíněná jména ale mohou sloužit pouze k navození žalmistovy nálady a nemusejí označovat přímo autora¹. Kvůli jazykové nejasnosti podtitulů v originální hebrejštině se názory odborníků liší. Podle babylonského *Talmudu* napsalo *Knihu žalmů* jedenáct osob včetně Mojžíše². Právě on podle židovské tradice složil *Žalm 92*, patřící do *Čtvrté knihy žalmů*, a věnoval ho kmeni Juda. Podle některých však byl jeho autorem už Adam³.

Rabi Šlomo Jicchaki⁴ člení obsah knihy na deset druhů žalmů: dirigování, nápěv, hudební doprovod, píseň, chvála, modlitba, požehnání, díkůvzdání, blahoslavení a velebení Boha. Každému z předpokládaných autorů odpovídá jeden typ⁵, s Mojžíšem pak bývá spojována píseň a s Adamem dirigování⁶.

Řecká *Septuaginta* a stejně tak latinská *Vulgáta* číslovají žalmy jinak než hebrejská *Bible*, proto bývá vybraný žalm někdy označen číslem 91 a jindy 92⁷. Tato práce se v každém případě věnuje textu začínajícímu v *Českém ekumenickém překladu* veršem „Jak dobré je vzdávat Hospodinu chválu“⁸.

1.1. Starozákonní doba

Bible příliš nepopisuje, jakým způsobem se žalmy prováděly. V některých případech nadpisky jednotlivých žalmů přesto zahrnují hudební pokyny s určením požadovaného nástroje, typu lidského hlasu nebo melodie převzaté z jiné písně. Text několika žalmů obsahuje záhadné slovo „sela“, tradičně překládané jako požadavek hudební mezihry⁹. Není pochyb, že kromě zpěváků se na provedení podíleli instrumentalisté. Cenné informace o podobě hudby alespoň částečně poskytují výsledky archeologického bádání v oblasti Blízkého východu a mimobiblické texty.

¹ Český ekumenický překlad Bible, 1993, s. 448

² Fischl, 2013, s. 11

³ <https://journals.openedition.org/rsr/2686?lang=en#tocto1n2>

⁴ slavný židovský vykladač Písma, zvaný Raši

⁵ Počet 10 druhů nekoresponduje s 11 osobami, protože existence autora Jedutuna není prokázána.

⁶ Fischl, 2013, s. 15

⁷ Český ekumenický překlad Bible, 1993, s. 447

⁸ Český ekumenický překlad Bible, 1993, s. 533

⁹ Český ekumenický překlad Bible, 1993, s. 449

Mezi levantské paralely k biblickým žalmům patří slavný textový korpus z Ugaritu na severním pobřeží moderní Sýrie. Sbírka obsahuje kultovní hymny ze 14. stol. př. n. l. *Kniha žalmů* byla sice uspořádána až mnohem později, předpokládá se však, že její písně vznikaly již v tomto období, ne-li ještě dříve. Hudba jižní Levanty, odkud pochází Bible, tedy pravděpodobně sdílela mnoho aspektů se severní levantinskou hudbou. V hebrejské Bibli a ugaritských textech se hudební formy a nástroje nazývají stejnými západosemitskými slovy¹⁰. Hudební nástroje Izraelci mnohdy přejímali ze Sýrie¹¹.

O osobním užití žalmů se ví málo. Lépe jsou zdokumentovány slavnostní průvody zmiňované v žalmech, některých biblických příbězích a v knihách Paralipomenon. Velikého rozkvětu se chrámová hudba dočkala za vlády krále Davida, který se zasadil o organizovanost a vysokou úroveň hudby v Chrámu: „David řekl lévijským předákům, aby ustanovili své bratry zpěváky s hudebními nástroji, harfami, lyrami a zvučnými činely, aby pozvedli hlas s radostí.“¹² Zdá se tedy, že se zpěváci sami doprovázeli – s výjimkou dechových nástrojů. „[...] trubači i zpěváci společně, jednohlasně zvučeli, vzdávali díky a chválili Hospodina; [...] pozvedli hlas s trubkami, činely a dalšími hudebními nástroji a chválili Hospodina, že je dobrý [...]“¹³. Ženy se nesměly chrámových zpěvů účastnit. Ke sborům Levitů se za účelem lepší barvy zvuku později připojovaly chlapecké hlasy¹⁴.

Žalmy představovaly nejcennější poklad židovské hudby. Recitovaly se na jediném tónu, pouze na konci veršů přicházel jednoduchý melodický pohyb. Přednášely se buď antifonicky, kdy se střídaly dva sbory, anebo responsoriálně a pak se střídal sólista se sborem. Žalm mohl zahájit antifona¹⁵, která zazněla ještě i na konci. Co se týče tónového výběru, Židé často používali anhemitonickou pentatoniku¹⁶.

Žalmy 15, 24, 87 a 118 naznačují, že nejvýznamnějším místem pro představení byla brána. V severní Levantě, a to především v oblasti jižní Chetitské říše¹⁷ a v severním

¹⁰ Staubli

¹¹ Šafařík, 2002, s. 18

¹² Český studijní překlad, 2009, s. 515

¹³ Český studijní překlad, 2009, s. 536

¹⁴ Branberger, 1904, s. 8

¹⁵ předzpěv

¹⁶ Šafařík, 2002, s. 18

¹⁷ Anatolie doby bronzové s centrem v Chattušaš a částmi v severní Levantě a horní Mezopotámii

aramejském regionu, byly vykopány velké brány zdobené hudebními scénami. Reliéfy na ortostatech¹⁸ z pozdně chetitských měst zobrazují skvěle oblečené hudebníky s nástroji, které dokonale odpovídají nástrojům známým z Bible. Vyobrazení hudebníci někdy vážně pochodují, např. orchestr na reliéfu z Karatepe¹⁹, jindy jsou naopak statičtí jako na reliéfu ze Samal v dnešním Turecku. Různé reliéfy vykreslují scény s hravými, dokonce i extatickými prvky.²⁰ Nabízí se srovnání s biblickým veršem 2S 6:5. „David a celý dům izraelský se radovali před Hospodinem a hráli na všelijaké nástroje z cypřišového dřeva, na lyry, harfy, tamburíny, chřestítka a činely.“²¹

Karatepský reliéf z 8. století př. n. l. zobrazuje dva strunné nástroje, basovou lyru *nevel* a menší, obvyklejší *kinnor*, harfu krále Davida. Obě lyry zmiňuje také 4. verš 92. *žalmu*, který přidává ještě další desetistrunný nástroj nejasného překladu. Je pravděpodobné, že se z nich mohl skládat doprovodný ansámbl k danému žalmu. Pozdější vyobrazení nástrojů *kinnor* a *nevel* na mincích Šimona bar Kochby dokazuje, že se užívaly ještě za jeho časů čili v období druhého Chrámu ve 2. stol. n. l.²²

„Dá se celkem s jistotou říci, že dnešní podoba žaltáře pochází z doby, kdy za Ezdráše a Nehemiáše vznikalo poexilní společenství Izraele“²³.

1.2. 1. – 6. století

V Ježíšových dobách byla celá bohoslužba prokládána zpívanými žalmy. V synagoze nepůsobili profesionální pěvci, liturgické zpěvy měl na starost šeliach cibbur, předchůdce pozdějšího *chazana*, kantora, *žalmisty* apod.²⁴ Důraz se kladl především na srozumitelnost slova, jehož průběh hudba sledovala a podřizovala se mu²⁵.

Nejstarší formou hudební realizace byl pravděpodobně jednoduchý nepřetržitý přednes žalmu jedním zpěvákem²⁶. Obecně známé, jednoduché žalmy mohli zpívat

¹⁸ stojící kamenné obkladové desky, obvykle zdobené reliéfy

¹⁹ reliéf nalezený v jižním Turecku; kamenné desky s dvojazyčnými texty ve fénicičině a luwštině, které umožnily dešifrovat anatolské hieroglyfy

²⁰ Staubli

²¹ Český studijní překlad, 2009, s. 390

²² Staubli

²³ Bible svatá, 2007, s. 405

²⁴ Moravenov, 2008, s. 18

²⁵ Moravenov, 2008, s. 21

²⁶ Moravenov, 2008, s. 25

všichni společně²⁷. Hudební nástroje první církev nepoužívala, aby neodváděly pozornost od slova a nepřipomínaly pohanské kultury²⁸. Nástroje se v bohoslužbě pravděpodobně přestaly užívat během babylonského zajetí. Lze to vyvodit z textu *Žalmu 137*: „U řek babylónských, tam jsme sedávali s pláčem ve vzpomínkách na Sijón. Své citary jsme v té zemi zavěsili na topoly [...]“²⁹.

Zpěvníkem prvních křesťanů byl jistě žaltář. Ve 3. kapitole biblickém *listu Koloským* i na jiných místech *Nového zákona* se nachází povzbuzení ke zpěvu žalmů: „Slovo Kristovo přebývejž v vás bohatě se vši moudrostí, učíce a napomínající sebe vespolek žalmy, a zpěvy, a písničkami duchovními, s milostí zpívající v srdci svém Pánu.“³⁰ Výzvy apoštolů jsou zřetelným svědectvím hudebního provozování žalmů prvními křesťany – nejen v soukromí, ale i během shromáždění³¹.

Během 1. až 6. stol. po Kr. převažovala psalmodie, zpěvní přednes žalmů, nadále provozovaný responsoriálně a antifonicky³². Zpěv prvních křesťanů vycházel ze židovských bohoslužebných zpěvů. Dokud byli věřící pronásledováni, hudba měla spíše skromný než monumentální charakter³³. V době církevních otců³⁴ představoval ideál jednohlasý zpěv bez doprovodu³⁵.

Při chybějící centralizaci bohoslužby do liturgické hudby vnikaly regionální prvky³⁶. Synagogální zpěvy postupem času prosytil vliv hudby babylónské, helénistické i národů syrských³⁷. Orientální melodika plná chromatismů, neurčitých tónových výšek a mikrintervalů se začala připodobňovat hudebním požadavkům řeckých teoretiků a diatonický tónový systém do ní vnesl meditativnost.³⁸

Křesťanskou hudbu také velmi ovlivnilo uzákonění křesťanství státním náboženstvím r. 313, po kterém se do ní začaly zapojovat hudební nástroje, sbory, sólisté a

²⁷ Moravenov, 2008, s. 26

²⁸ Adam, 2001, s. 112

²⁹ Český ekumenický překlad Bible, 1993, s. 575

³⁰ Bible svatá, 2007, s. 1026-1027

³¹ Třikrát o bibli, Lightfoot, 1984, s. 151

³² Šafařík, 2002, s. 34

³³ Šafařík, 2002, s. 18

³⁴ církevní spisovatelé křesťanského starověku

³⁵ Moravenov, 2008, s. 34

³⁶ Adam, 2001, s. 113

³⁷ Šafařík, 2002, s. 18

³⁸ Moravenov, 2008, s. 23

předzpěváci. K této změně došlo nejprve v Konstantinopoli, jinde se prosazovala pomaleji³⁹.

Centrem antifonálního zpěvu žalmů se stala ve 4. století Antiochie a Milán⁴⁰. Východní praxi antifonického přednesu přenesl mezi jinými do západní liturgické hudby sv. Ambrož⁴¹.

V raně křesťanské tradici se objevuje Žalm 92 velmi zřídka, podobného fenoménu se dočkal i 90. a 91. žalm⁴².

1.3. 7. – 14. století

Na Západě se penzum žalmů rozdělovalo na matutinum a nešpory, přičemž *Žalm 92* patřil do matutina.⁴³

Liber usualis 1961 zahrnuje dvě zhudebnění *Žalmu 92*, obě pod názvem *Psalmus 91*. Jednotlivé verše se zpívají stále na tutéž melodii deklamačního rázu, kterou prováděl kněz u oltáře. Většina melodie probíhá na 1. stupni, ze kterého se vzácně odchýlí ke spodní či vrchní sekundě. Končí rozloženým mollovým kvintakordem na dominantě. *Introitus* na str. 1204 zhudebňuje verše 13, 14 a 2, zatímco verze na str. 1208 si vystačí s veršem 13.⁴⁴

Mnohokrát byl jako antifona zpracován verš *Justus ut palma*, zahrnutý také v obou již zmíněných chorálech v *Liber usualis*. Podařilo se dohledat řadu chorálních zpracování pod identifikačním číslem 003552, z nichž většina probíhá v modu 8 a podstatně méně z nich v modu 1 nebo 2. Uvedený verš responsoriálně zpracovávají chorály s čísly 007061, 007062 a 008117.

*Graduale Triplex*⁴⁵ s prameny z 9. až 11. stol. obsahuje chorál *Bonum est confiteri*⁴⁶, zhudebňující verše 2 a 3.⁴⁷ Stejný verš byl zpracován vícekrát, vznikly na něj antifony 001744 a responsoria 006256.⁴⁸

³⁹ Moravenov, 2008, s. 30

⁴⁰ Adam, 2001, s. 114

⁴¹ Moravenov, 2008, s. 30

⁴² <https://journals.openedition.org/rsr/2686?lang=en#tocto1n2>

⁴³ Berger, 2008, s. 576

⁴⁴ <https://www.ccwatershed.org/2013/03/19/1961-solesmes-liber-usualis-online-free-pdf/>

⁴⁵ https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Graduale_Triplex

⁴⁶ *Graduale triplex*, 1979, s. 327

⁴⁷ https://www.youtube.com/watch?v=giF-9song0s&ab_channel=GradualeProject

1.4. Renaissance

V období renesance se již objevují konkrétní autoři skladeb na text *Žalmu 92*. Jsou jimi např. Giovanni Pierluigi da Palestrina (1525 – 1594)⁴⁹, Andrea Gabrieli (1533 – 1585)⁵⁰, Horatio Colombano (1550 – 1595)⁵¹, Giovanni Paolo Cima (1570 – 1630)⁵² a Gregorio Zucchini (1550 – 1616)⁵³ z Itálie, Claude Goudimel (cca 1520 – 1572)⁵⁴, Louis Bourgeois (cca 1510 – 1559)⁵⁵ a Claude Le Jeune (1530 – 1600)⁵⁶ z Francie, Richard Allison (1560 – 1570)⁵⁷ z Anglie, Orlando di Lasso (1532 – 1594)⁵⁸ z Nizozemí, Christoph Buel (1574 – 1631)⁵⁹ z Německa a Ludwig Senfl (1486 – 1543)⁶⁰ původem ze Švýcarska.

Zmínění autoři většinou nezhudebňovali celý text žalmu, nýbrž se omezili na tehdy oblíbené verše. Hudbu na samotný 2. verš složili Giovanni Pierluigi da Palestrina, Andrea Gabrieli, Horatio Colombano, Gregorio Zucchini a Christoph Buel. Všichni použili latinský text a skladbu nazvali *Bonum est confiteri Domino*.

Veliké oblibě se těšil také 13. verš, který zhudebnil opět Giovanni Pierluigi da Palestrina, dále Giovanni Paolo Cima a Ludwig Senfl. Tyto skladby nesou latinský název *Justus ut palma*.

Deus canticum novum cantabo tibi na latinský text zkomponoval Orlando di Lasso. Richard Allison napsal skladbu *It is a thing both good and meet* na text 2. verše v angličtině. Claude Le Jeune si vybral verše 2 a 3 a ve francouzštině je zhudebnil pod názvem *Psalms 92*. Claude Goudimel a Louis Bourgeois žalm zhudebnili pro *Ženevský žaltář*⁶¹ ve francouzštině. Giovanni Paolo Cima napsal motet *Justus ut palma florebit* na verše 13 a 14 z *Vulgaty*.

⁴⁸ Cantus Index: Catalogue of Chant Texts and Melodies | Cantus Index for Office and Mass. Cantus Index: Catalogue of Chant Texts and Melodies | Cantus Index for Office and Mass [online]. Copyright © 2012 [cit. 08.04.2021]. Dostupné z: <http://cantusindex.org>

⁴⁹ <https://www.allmusic.com/artist/giovanni-pierluigi-da-palestrina-mn0001213399/compositions>

⁵⁰ <https://www.vialma.com/en/works/70342/andrea-gabrieli-bonum-est-confiteri-domino>

⁵¹ https://www.cpd.org/wiki/index.php/Horatio_Colombano

⁵² <https://www.allmusic.com/artist/giovanni-paolo-cima-mn0001511735/compositions>

⁵³ <http://www.notamos.co.uk/detail.php?scoreid=147162>

⁵⁴ https://www.youtube.com/watch?v=sfXO5JbrUNM&ab_channel=MyYearsWithEarlyMusic

⁵⁵ <https://journals.openedition.org/rsr/2686>

⁵⁶ <https://wursten.be/psalmsmusic/lejeune-claude.html>

⁵⁷ [https://imslp.org/wiki/Psalms_\(Allison%2C_Richard\)](https://imslp.org/wiki/Psalms_(Allison%2C_Richard))

⁵⁸ https://search.alexanderstreet.com/preview/work/bibliographic_entity%7Cscore%7C427556

⁵⁹ <https://www.notamos.co.uk/detail.php?scoreid=145593>

⁶⁰ https://www.cpd.org/wiki/index.php/Justus_ut_palma

⁶¹ http://psalmen.wursten.be/pidoux_history_of_the_genevan_psalter.htm

Pojetí skladeb se liší – některé jsou určeny pro sbor a cappella, zatímco jiné už raně barokní doprovází basso continuo.

1.5. Baroko

Do této kapitoly zařazují i skladatele představující přechod z renesanční do barokní epochy. Povedlo se dohledat následující jména autorů z období baroka, většinou raného, kteří hudebně zpracovali *Žalm 92* či jeho část: Heinrich Schütz (1585 – 1672)⁶² z Německa, Jan Pieterszoon Sweelinck (1562 – 1621)⁶³ z Nizozemí, Salamone Rossi (cca 1570 – 1630)⁶⁴ a Andrea Stella z Itálie (působil kolem 1620, životní data neznámá)⁶⁵, Francisco Valls (1665 – 1747)⁶⁶ ze Španělska a Israel Holdroyd (1702 – 1753)⁶⁷ z Anglie.

Heinrich Schütz žalm zpracovává v němčině, Jan Pieterszoon Sweelinck ve francouzštině, Salamone Rossi v původní hebrejštině, Israel Holdroyd v angličtině, zatímco Andrea Stella s Franciscem Vallsem upřednostňují latinskou verzi.

Z uvedených skladatelů přistoupil A. Stella k sopránovému sólu s bassem continuum, čtyřhlasý smíšený sbor zvolili H. Schütz a I. Holdroyd, J. P. Sweelinck vyjádřil svůj kompoziční záměr šestihlasem, S. Rossi použil osmihlasý smíšený sbor a instrumentačně nejbohatší řešení nabídl F. Valls: 2 hoboje, 1. a 2. housle, violy, violoncella, 8 zpěváků, nebo 2 smíšené sbory, varhany a basso continuo.

K durovému tónorodu se přiklonili H. Schütz, S. Rossi, A. Stella a F. Valls, k mollovému J. P. Sweelinck a I. Holdroyd.

1.6. Klasicismus

V klasicismu se *Žalmem 92* zabývali skladatelé Johann Georg Albrechtsberger (1736 – 1809)⁶⁸ a Johann Michael Haydn (1737 – 1806)⁶⁹ z Rakouska, Daniel Read (1757 – 1836)⁷⁰, Oliver Holden (1765 – 1844)⁷¹, Jacob French (1754 – 1817)⁷², William

⁶² http://heinrich-schuetz-haus.de/swv/sites/swv_190.htm

⁶³ <https://open.spotify.com/album/OMTsqqI9gWIMqSi2jnDH7?highlight=spotify:track:2u1R5MV0FU90xIeZleyKW6>

⁶⁴ https://www.youtube.com/watch?v=YnkX9JRbeAc&ab_channel=NetherlandsChamberChoir-Topic

⁶⁵ <https://musescore.com/choral/bonum-est-confiteri-andrea-stella>

⁶⁶ https://www.canticanova.com/planning/year-b/plnstj_m.htm

⁶⁷ https://musescore.com/song/psalm_92_israel_holdroyd-2146495

⁶⁸ https://www.cpd.org/wiki/index.php/Justus_ut_palma

⁶⁹ <https://musescore.com/choral/justus-ut-palma-mh389-johann-michael-haydn>

⁷⁰ <https://www.musicnotes.com/sheetmusic/mtd.asp?ppn=MN0019474>

<https://www.musicnotes.com/sheetmusic/mtd.asp?ppn=MN0019530>

Billings (1746 – 1800)⁷³ a Alexander Gillet (1749 – 1826)⁷⁴ z USA, Carl Ludwig Drobisch (1806 – 1854)⁷⁵ a Julius Benedict (1804 – 1885)⁷⁶ z Německa a Thomas Clark (1775 – 1859)⁷⁷ z Anglie.

Latinskou verzi použili J. G. Albrechtsberger, J. Benedict, M. Haydn a C. L. Drobisch. Všichni ostatní jmenovaní pracovali s anglickým textem.

Všichni uvedení autoři skladbu napsali pro smíšený sbor, většinou a cappella, pouze J. Benedict se rozhodl pro varhanní doprovod, skladba M. Haydna zahrnuje klarinety, housle a basso continuo a C. L. Drobisch zaměstnal celý orchestr.

Zpracování v durovém tónorodu zvolili D. Read, O. Holden, J. French, W. Billings, A. Gillet, C. L. Drobisch, J. Benedict i T. Clark v obou svých skladbách na tento žalm. K moll se tedy uchýlil pouze M. Haydn.

1.7. Romantismus

V romantické éře *Žalm* 92 zpracoval minimálně César Franck (1822 – 1890)⁷⁸, Rakušané Franz Schubert (1797 – 1828)⁷⁹ a Stefan Stocker, pseudonymem L. B. Est (1795 – 1882)⁸⁰, Louis Lewandowski (1821 – 1894)⁸¹, Wilhelm Meyer Lutz (1829 – 1903)⁸², Michael Haller (1840 – 1915)⁸³ a Caspar Ett (1788 – 1847)⁸⁴ z Německa, Joseph Rheinberger (1839 – 1901)⁸⁵ původem z Lichtenštejnska.

Franz Schubert a Louis Lewandowski komponovali na originální hebrejský text, ostatní se přidrželi latinské verze.

⁷¹ [https://www.cpdl.org/wiki/index.php/Rapture_\(Oliver_Holden\)](https://www.cpdl.org/wiki/index.php/Rapture_(Oliver_Holden))

⁷² <https://musescore.com/choral/declaration-jacob-french>

⁷³ <https://www.americanantiquarian.org/Inventories/Revere/music.htm>

⁷⁴ https://musescore.com/song/topsfield_alexander_gillet-2146218

⁷⁵ http://www.canticanova.com/planning/year-a/plnsjb_m.htm

⁷⁶ <https://classical-music-online.net/en/production/92912>

⁷⁷ <https://hymnary.org/search?page=8&qu=scripture%3APsalm%2092%3A1-4%20in%3Atunes>

⁷⁸ https://www.aeolus-music.com/ae_en/Composers/Franck-Cesar/Justus-ut-palma-florebit-CFF-194

⁷⁹ https://www.youtube.com/watch?v=TxQAr4cUjSE&ab_channel=MichaelMcCloskey

⁸⁰ <http://www.mhoessl.de/html/3-stimmig.html>

⁸¹ https://www.youtube.com/watch?v=CipdOvD1F_E&ab_channel=grabugeur

⁸² <https://musescore.com/choral/justus-ut-palma-wilhelm-meyer-lutz>

⁸³ <https://www.musicalion.com/en/scores/sheet-music/8437/michael-haller/29111/justus-ut-palma-florebit-graduale>

⁸⁴ https://musescore.com/song/bonum_est_confiteri-152721

⁸⁵ [https://imslp.org/wiki/6_Hymns%2C_Op.58_\(Rheinberger%2C_Josef_Gabriel\)](https://imslp.org/wiki/6_Hymns%2C_Op.58_(Rheinberger%2C_Josef_Gabriel))

V každé skladbě se využívá smíšený sbor. Ke sboru bez doprovodu se uchýlili J. Rheinberger a M. Haller. F. Schubert jej obohatil barytonovým sólem, W. M. Lutz zvolil varhanní doprovod a Ett použil dva tříhlasé smíšené sbory. C. Franck se rozhodl pro barytonové sólo, smíšený sbor a varhany, L. Lewandowski pro tři sóla, smíšený sbor a varhany a L. B. Est pro soprán, alt, bas, lesní rohy, housle, varhany a kontrabas.

V romantismu byl žalm evidentně pojímán coby radostně slavnostní, o čemž svědčí i množství durových zpracování. Ani jedno ze všech nalezených není v mollovém tónorodu.

2. Přehled zpracování *Žalmu 92* v současnosti

2.1. Populární hudba

Poslechově nenáročný zážitek nabízí rozsahem zpravidla kratší písně, spadající do oblasti náboženské populární hudby. Některé z nalezených nahrávek oscilují mezi hudbou populární a vážnou užitkovou. Kvalita interpretace i výsledku kompozičního procesu se liší, ani jedno však často nedosahuje profesionální úrovně, a proto se o dohledaných skladbách zmíním pouze letmo. Většina písní se vyznačuje radostnou náladou, pouze některé zní spíše meditativně. Protože jich existuje bezpočet, není zde prostor vyjmenovat všechny objevené verze. Autory těch významnějších jsou např. Paul Baloché⁸⁶, Jason Silver⁸⁷, Rachel Steffensmeier⁸⁸, James Block⁸⁹, Yustinus Pei Larosa⁹⁰, Anil Kant⁹¹, Allen Pote⁹², Paul Schwartz⁹³, Philip Gehring⁹⁴, Douglas Wagner⁹⁵, Marc Alburger⁹⁶, Eugene Butler⁹⁷.

Mnohé písně obsahují inspiraci tradiční hudbou různých národů. Podařilo se dohledat *Žalm 92* v angličtině⁹⁸, arabštině⁹⁹, čínštině¹⁰⁰, filipínštině¹⁰¹, francouzštině¹⁰², hebrejštině¹⁰³, hindštině¹⁰⁴, indonéštině¹⁰⁵, irštině¹⁰⁶, italštině¹⁰⁷,

⁸⁶ https://www.youtube.com/watch?v=PFJB28gqqPY&ab_channel=WeAreWorshipLyrics%26Chords

⁸⁷ https://www.youtube.com/watch?v=8LuFyGKJXt0&ab_channel=JasonSilver

⁸⁸ https://www.youtube.com/watch?v=07j2JuyxKqQ&ab_channel=CherryAsuncion

⁸⁹ https://www.youtube.com/watch?v=1I_X2bxfAq8&ab_channel=JamesBlock

⁹⁰ https://www.youtube.com/watch?v=HAHgDdysuEU&ab_channel=BPMSGKI

⁹¹ https://www.youtube.com/watch?v=nOkNIM7xaDg&ab_channel=AnilKant

⁹² https://www.youtube.com/watch?v=q1aQAOC1gwY&ab_channel=NorthsideBaptistChurch

⁹³ <https://journals.openedition.org/rsr/2686>

⁹⁴ <https://music.cph.org/composers/philip-gehring>

⁹⁵ <http://douglasewagner.com/>

⁹⁶ <https://imslp.org/wiki/File:PMLP208963-1957Alburger009Psalm09.pdf>

⁹⁷ <https://www.sheetmusicplus.com/title/it-is-a-good-thing-to-give-thanks-sheet-music/484239>

⁹⁸ https://www.youtube.com/watch?v=vLUk7LwKaLk&ab_channel=IshallflywhenIdie

https://www.youtube.com/watch?v=xiFRwb-TYvg&ab_channel=joelocampo119

<https://www.youtube.com/watch?v=-FTOghDqS0I>

<https://www.youtube.com/watch?v=wGUGAYGvdHI>

⁹⁹ https://www.youtube.com/watch?v=m44FzdDhYr4&ab_channel=BarsoumElkomosEshak-%D8%A8%D8%B1%D8%B3%D9%88%D9%85%D8%A7%D9%84%D9%82%D9%85%D8%B5%D8%A7%D8%B3%D8%AD%D9%82

https://www.youtube.com/watch?v=CHrleU6bAB8&ab_channel=%D9%85%D8%B2%D8%A7%D9%85%D9%8A%D8%B1%D8%AF%D8%A7%D9%88%D9%88%D8%AF

¹⁰⁰ https://www.youtube.com/watch?v=ZsEqrhxRcsY&ab_channel=AlbertYu

https://www.youtube.com/watch?v=U2xK2B32Yhc&ab_channel=%E4%BB%A5%E7%90%B3%E4%B9%8B%E6%B3%89%E4%BD%BF%E5%9C%98SpringsOfElimMinistry

https://www.youtube.com/watch?v=U2xK2B32Yhc&ab_channel=%E4%BB%A5%E7%90%B3%E4%B9%8B%E6%B3%89%E4%BD%BF%E5%9C%98SpringsOfElimMinistry

¹⁰¹ https://www.youtube.com/watch?v=oHcVaYSWorA&ab_channel=FSRPH

https://www.youtube.com/watch?v=jWLM9ieQcys&ab_channel=ELShaddaiIsrael

¹⁰² https://www.youtube.com/watch?v=6geHvWK1JMY&ab_channel=louonslouons

¹⁰³ https://www.youtube.com/watch?v=PYuF5YdrhRQ&list=RDn7WFb4lqn_M&index=4&ab_channel=M%C3%BasicaJud%C3%ADa

japonštině¹⁰⁸, korejštině¹⁰⁹, majalámštině¹¹⁰, němčině¹¹¹, paňdžábštině¹¹², polštině¹¹³, portugalštině¹¹⁴, sundánštině¹¹⁵, španělštině¹¹⁶, tamilštině¹¹⁷, urdštině¹¹⁸, velštině¹¹⁹, vietnamštině¹²⁰ atd.

Existuje dokonce několik zpracování ryze instrumentálních. Za kuriozitu považuji *Improvisatie over melodie van psalm 92 dorpskerk Berkel en Rodenrijs* od amatérského varhaníka Wilca Buitendijka¹²¹ a fragment hudbou doprovázené taneční kreace *Medytację nad Psalmem 92* od režisérky Moniky Gałęské¹²².

https://www.youtube.com/watch?v=Y3XrPYiOiZY&ab_channel=ShiloBenHod
https://www.youtube.com/watch?v=S7vWID4Nqll&ab_channel=Christculture777
https://www.youtube.com/watch?v=-gayuWirxkY&ab_channel=%D7%9E%D7%99%D7%9B%D7%90%D7%9C%D7%90%D7%9C%D7%99%D7%94%D7%95%D7%91%D7%9F-%D7%93%D7%95%D7%93Micha%27elBenDavidOfficial
<https://www.youtube.com/watch?v=ZXykZydyui8>
https://www.youtube.com/watch?v=OHkT1mKpA8M&ab_channel=Diakanos
https://www.youtube.com/watch?v=ARqLj5r7Gcs&ab_channel=HazanMor%C3%A9CamiloZeitoune
https://www.youtube.com/watch?v=l7lattZ8jKY&ab_channel=MashiajEmet
¹⁰⁴ https://www.youtube.com/watch?v=nOkNIM7xaDg&ab_channel=AnilKant
¹⁰⁵ https://www.youtube.com/watch?v=NpsMKiA6Vww&ab_channel=DanyTepehuiory
https://www.youtube.com/watch?v=6LdovD3_GmU&ab_channel=RibkaJennita
¹⁰⁶ https://www.youtube.com/watch?v=Ry_I8BOnSv0&ab_channel=TarwotjoZhang
¹⁰⁷ https://www.youtube.com/watch?v=2cRCEIzZAK0&ab_channel=CantiComunita
¹⁰⁸ https://www.youtube.com/watch?v=gZTCf3ZMhTc&ab_channel=FOAMS505
https://www.youtube.com/watch?v=DGjauxh_uXY&ab_channel=worshipstation
¹⁰⁹ https://www.youtube.com/watch?v=7iKm_UhbFT8&ab_channel=%EB%82%A8%EA%B5%90%ED%9A%8CMasanNamChurch
<https://www.youtube.com/watch?v=5IL9YJgY7qk>
¹¹⁰ https://www.youtube.com/watch?v=fGbRL5S8oql&ab_channel=JohnKunnathu
¹¹¹ https://www.youtube.com/watch?v=3wl-VrcuxN4&ab_channel=Credo
¹¹² https://www.youtube.com/watch?v=H-lwo7zK1WU&ab_channel=MorriesMana
¹¹³ https://www.youtube.com/watch?v=4-kqaEttee0&ab_channel=RodzinaJednegoSercaJednegoDucha
¹¹⁴ https://www.youtube.com/watch?v=0MFfbPn8HpU&ab_channel=ClaudemirBum
¹¹⁵ https://www.youtube.com/watch?v=mW6MyYsArJg&ab_channel=MartinusSilalahi
¹¹⁶ https://www.youtube.com/watch?v=XRIALCszSts&ab_channel=GRUPOEZEQUIEL
https://www.youtube.com/watch?v=MLr_dtobNW0&ab_channel=RamilletesdeBendiciones
https://www.youtube.com/watch?v=GRaAxbuMLj0&ab_channel=RicardoGuzman-Topic
https://www.youtube.com/watch?v=TUjw_Y_FsLA&ab_channel=ignaciotorres2009
https://www.youtube.com/watch?v=OKQwBV8a0ec&ab_channel=JuanpayLenny-Topic
¹¹⁷ https://www.youtube.com/watch?v=tmPQ2UkSOH8&ab_channel=Neerodai-Stream
¹¹⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=ffz3S5sKMJM>
https://www.youtube.com/watch?v=WdJ4_SbaH4g&ab_channel=UrduZaboar
¹¹⁹ https://www.youtube.com/watch?v=zh8z9BS6_y8&ab_channel=TabernaclResolfen
¹²⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=afHn63IRXNA>
https://www.youtube.com/watch?v=tVgALi7iXvw&ab_channel=T%E1%BB%95ngGi%C3%A1oph%E1%BA%ADnS%C3%A0iG%C3%B2n
https://www.youtube.com/watch?v=pEnKI-7LD0w&ab_channel=DuyHanh
https://www.youtube.com/watch?v=4_SXY-VJSrA&ab_channel=CaDoanTamBien6%3A15am
¹²¹ https://www.youtube.com/watch?v=yPov2Es9wlw&ab_channel=wbuitorgel
¹²² https://www.youtube.com/watch?v=yezHfTGBQM&ab_channel=PiwnicaDuchowa

2.2. Vážná hudba

Umělecky hodnotnějších skladeb na *Žalm 92* vzniklo podstatně méně než těch populárních a podařilo se dohledat i české zástupce.

Bohuslav Korejs (*1925)¹²³ zpracoval *Žalm 92* dvakrát jako jednoduchou jednohlasou skladbu pro liturgické účely. Pro 11. neděli v mezidobí B i pro 8. neděli v mezidobí C zhudebnil verše 2 až 3 a 13 až 16.¹²⁴

Zdeněk Pololáník (*1935) vytvořil dvě šestisloková zpracování veršů 2 až 3 a 13 až 16, v obou případech pro zpěv a varhany.¹²⁵

Zdenka Vaculovičová (*1946) celý text žalmu zpracovala také dvakrát a v současnosti připravuje třetí verzi. Originální skladba z r. 1986 i přepracování z r. 1995 jsou určené pro lidský hlas a minimálně dvoje housle.¹²⁶

Slovák Ľuboš Bernáth (*1977) se taktéž zabývá zhudebněním všech žalmů. Z 92. si vybral verše 2 až 4 a stejně jako já svěřil úlohu sólového hlasu sopránu. Ten doprovodil hobojem zaměnitelným za flétnu, akustickou kytarou a violoncellem. Na rozdíl od Pololáníka a Vaculovičové se rozhodl pro text v latině.¹²⁷

Johann Baptist Hilber (1891 – 1973) ze Švýcarska v kompozici *Justus ut palma florebit* pro sopránové sólo a čtyřhlasý smíšený sbor zpracovává 13. verš v latině.¹²⁸

Konstantin Žigulin¹²⁹ (*1972) z Ruska napsal *Blago jest' slavit' Gospoda* pro čtyřhlasý smíšený sbor. V textu se objevují verše 1 až 3.

Anthony LaBounty¹³⁰ (*1988) z USA je autorem čistě instrumentální skladby *Psalms 92*¹³¹ pro dechový orchestr a bicí, kde roli zpěváka přebírá sólový soprán saxofon. Skladatel bohužel nebyl ochoten zdarma poskytnout partituru.

¹²³ <https://www.ceskesbory.cz/01-01-clanek.php?id=3335>

¹²⁴ <http://www.liturgie.cz/temata/mse-svata/bohosluzba-slova/responsorialni-zalm/nahravky-zalmu>

¹²⁵ http://klimes.wz.cz/noty/kancional/zalmy_pololanik/

¹²⁶ e-mailová korespondence se Z. Vaculovičovou z 9. 7. 2020

¹²⁷ e-mailová korespondence s L. Bernáthem z 10. 3. 2020

¹²⁸ <https://www.stretta-music.com/en/baptist-justus-ut-palma-florebit-nr-388062.html>

¹²⁹ <https://peoplepill.com/people/konstantin-zhigulin>

¹³⁰ <https://unlvbands.wixsite.com/unlvbands/professor-anthony-labounty>

¹³¹ https://www.youtube.com/watch?v=ZivUNGRyrlA&ab_channel=StadtkapelleMeersburg

Erich Zeisl (1905 - 1959), americký skladatel původem z Rakouska, zkomponoval co do obsazení nejmonumentálnější skladbu ze všech jmenovaných. Ve svém *Requiem ebraico*, věnovaném památce jeho otce a obětím židovské tragédie v Evropě, neváhal použít sóla, smíšený sbor, varhany a orchestr. *Requiem* se dá zpívat hebrejsky, anglicky i německy.¹³² Tím, že Zeisl zhudebnil celý text a skladbu určil orchestru, se blíží mému pojetí.

¹³² <http://www.zeisl.com/books-and-recordings/recordings.htm>

3. Analýzy vybraných současných zpracování

K důkladnější analýze jsem si vybrala záměrně skladby s odlišným autorským přístupem: dvě zpracování *Žalmu 92* od Z. Pololánika, *Žalm 92* Z. Vaculovičové a *Requim ebraico* Ericha Zeisla.

3.1. Životopis Zdeňka Pololánika

Skladatel a varhaník Zdeněk Pololáník se narodil r. 1935 v Brně. Varhanické vzdělání získal na brněnské konzervatoři ve třídě Josefa Černockého a skladbu studoval zprvu soukromě u Františka Suchého, potom na JAMU u Viléma Petrželky a Theodora Schaefera. V 60. letech 20. stol. uplatňoval techniku „Nové hudby“, později se od ní však odklonil. Velká část jeho skladeb má náboženská témata a řada jich vznikla přímo pro bohoslužby.¹³³

3.2. Analýza zpracování *Žalmu 92* od Z. Pololánika

Obě zpracování Zdeňka Pololánika jsou určena k provádění v kostele a je na nich pozoruhodné, že na stejnou hudbu postupně proběhne celý text v šesti slokách. Pololáník s textem pracuje vesměs sylabicky, pouze vzácně se objeví dvoutónové melisma, např. na slově „chválit“. Hudba obsahuje celé noty, na které je možno zazpívat více slabik, pokud to daná sloka vyžaduje. V souladu s tím je metrum skladby proměnlivé. Skladba určená k 8. neděli v mezidobí C (viz *Příloha č. 1*) se podobá strofické lidové písni, kde 1. takt je v tónině G dur (*Notový příklad č. 1*), 2. takt chromaticky moduluje do a moll a 3. se opět vrátí do G dur.¹³⁴

Notový příklad č. 1 – 1. takt Pololáníkovy skladby pro 8. neděli v mezidobí C

Druhé Pololáníkovo zpracování žalmu, určené k 11. neděli v mezidobí B (viz *Příloha č. 2*), také připomíná lidovou píseň. Začne v F dur (*Notový př. č. 2*) a 2. takt vybočí do

¹³³ https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=2822

¹³⁴ http://klimes.wz.cz/noty/kancional/zalmy_pololanik/obrazky/c37.png

C dur. 3. takt se sice navrátí do výchozího F dur, ale končí otevřeně na dominantě. V 1. taktu obou skladeb autor použil melodické chromatické tóny, které jsou ve verzi G dur sestupné a ve verzi F dur vzestupné.

Notový příklad č. 2 – 1. takt Pololáníkovy skladby pro 11. neděli v mezidobí B

Zbylé dva takty obou skladeb mají stejný rytmus a díky absenci chromatiky působí harmonicky klidněji, zejména pak verze v F dur. V G dur totiž harmonický děj obohacují dvojité střídavé tóny.

Formální a rytmická koncepce je v obou verzích blízce příbuzná. Během obou skladeb se třikrát zopakuje první takt s textem „dobré je chválit Hospodina“, sloužící jako refrén. Bylo poměrně obtížné z notového zápisu pochopit, co je refrénem, neboť není v notách označen.¹³⁵

3.3. Životopis Zdenky Vaculovičové

Zdenka Vaculovičová se narodila r. 1946 ve Zlíně. Působí jako skladatelka, houslistka a organizátorka hudebního života. Hru na housle studovala na konzervatoři v Brně u Josefa Jedličky, Josefa Doležala a Josefa Holuba. Absolvovala JAMU ve hře na housle u Antonína Moravce a v kompozici u Zdeňka Zouhara. Od r. 1990 organizuje Mezinárodní festival současného umění s duchovním zaměřením a sama se komponováním duchovních skladeb intenzivně zabývá.¹³⁶

¹³⁵ [online]. Copyright © [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: http://klimes.wz.cz/noty/kancional/zalmy_pololanik/obrazky/b40.png

¹³⁶ https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1001127

3.4. Analýza zpracování Žalmu 92 Z. Vaculovičové

Zdenka Vaculovičová na rozdíl od Pololáníka vytvořila skladbu zřejmě určenou ke koncertnímu provedení (viz *Příloha č. 3*). Melodii zpěvu kombinuje s neimitačním kontrapunktem v houslích, takže celek vzdáleně připomíná středověký motetus. Zpěvní linka je blízká chorální melodice a v dramaticky pojaté skladbě nelze najít periodicitu ani doslovnou reprízu. Jednotící funkci mají melodické oblouky ve zpěvní lince, které jsou si stavbou a melodikou podobné, aniž by se doslova opakovaly. Forma sleduje text, a tak jedna jeho fráze obvykle odpovídá jedné frázi hudební. Jako vrchol skladby autorka zřejmě vnímá úsek „ti, kdo v domě Hospodinově jsou zasazeni“, kde i melodie dosahuje nejvyššího tónu g^2 (*Notový př. č. 3*). Stejná výška se objeví už pouze jednou se slovy „aby hlásali“.

Notový příklad č. 3 – vrchol skladby Z. Vaculovičové

Skladbu charakterizují také modální modulace, přičemž modalita je ve zpěvu téměř výhradně diatonická. Nápadně se vymyká takt se slovy „moje uši“ (*Notový př. č. 4*), kde zazní posloupnost tónů „b, g“, ačkoliv v okolních taktech se vyskytuje „postup h, gis“. Výjimka buď vznikla intuitivně, nebo chtěla skladatelka ve smyslu textu vyjádřit, „co její uši slyší“.

Notový příklad č. 4 – výjimka z diatonické modality ve skladbě Z. Vaculovičové

Kompozice používá odvážné harmonické postupy, např. příčnost, paralelní malé septimy, půltónový střet lidského hlasu a houslí. Zpěv se s doprovodem často kříží.

V melodii zaznívají hiáty, snad ve vztahu k judaistickému vyznění šabatového žalmu, jedná se ovšem o moji soukromou domněnku. Zpěv zní po celou dobu, s výjimkou úvodního 1. taktu a taktů 8 a 9 po slovech „Tvému jménu, Nejvyšší, pět žalmy“. S textem se pracuje převážně sylabicky, dvoutónová nebo třítónová melismata se však vyskytují častěji než u Pololánika. Důležitým prvkem jsou opakované tóny ve zpěvu, např. „můj roh jsi však vyvýšil“.

Značnou variabilitu nabízí doprovod, jehož faktura kontrastuje s lidským hlasem. To se projevuje především v rytmické složce – pohybovou stagnaci ve zpěvu vyvažuje zvýšená míra pohybu v houslích, často pomocí principu komplementárního rytmu. Na poslední stránce housle vytvoří rytmicky statickou doprovodnou homofonní fakturu. Vztah obou partů se převrátí, nositelem pohybu je zde zpěv. Závěrečná část textu je tím zdůrazněna a celá přibližně sedmiminutová skladba se tak formálně uzavírá.

3.5. Životopis Ericha Zeisla

Erich Zeisl se narodil r. 1905 ve Vídni a od r. 1919 chodil proti vůli své rodiny na soukromé hodiny hudby u Josepha Marxe a později u Huga Kaudera. R. 1920 byl přijat na Vídeňskou hudební akademii k Richardu Stöhrovi. Stal se úspěšným skladatelem i pedagogem, mezi jeho přátele patřil např. Darius Milhaud. R. 1941 emigroval do Los Angeles, protože byl v Evropě znevýhodněn židovským původem. R. 1959 tam zemřel.¹³⁷

3.6. Analýza *Requiem ebraico* od E. Zeisla

Requiem Ebraico od Ericha Zeisla je součástí mezinárodního repertoáru orchestrů, v Berlíně bylo nahráno pro firmu Decca a existuje také jeho varhanní verze. Následující analýza se bude zabývat původní orchestrální verzí s obsazením flétna (pikola), hoboj (anglický roh), klarinet in B (basklarinet), lesní roh in F, trubka in C, pozoun, malý buben, činely, tympány, hluboké zvony, harfa, varhany, housle, violy, violoncella, kontrabasy¹³⁸.

Dílo je věnováno památce Zeislova otce a dalších nespočetných obětí židovské tragédie v Evropě, a proto bylo zamýšleno jako zádušní mše. Přesto autor zvolil místo smutného textu chválu.

¹³⁷ http://www.doblinger-musikverlag.at/dyn/common/ZEISL_Requiem_ebraico_Partitur.pdf

¹³⁸ http://www.doblinger-musikverlag.at/dyn/common/ZEISL_Requiem_ebraico_Partitur.pdf

Zhruba dvacetiminutová skladba se člení do osmi částí, z nichž poslední je *Fuga*. Stylově *Requiem Ebraico* odpovídá pozdnímu romantismu s orientálními prvky v melodice. Probíhá převážně v mollovém tónorodu, skončí však v D dur, paralelní tónině k počáteční h moll. Na rozdíl od pojetí, která zvýrazňují aspekty vděčnosti, je výrazově spíše vypjaté a dramatickou náladou se blíží chápání Z. Vaculovičové.

Skladbu zahájí krátký vzestupný motiv (*Notový př. č. 5*), který se v průběhu v různých variacích navrácí. Melodie zní díky hiátům jako synagogální píseň. Např. v t. 98, 134 nebo 147 v barytonovém sólu melodii zkrášlují ozdoby typické pro židovskou liturgickou hudbu.

Notový příklad č. 5 – vzestupný motiv na začátku Zeislova Requiem Ebraico

Jako nejvíce charakteristické se v Zeislově zpracování jeví střídání sboru a sólových hlasů. Tato dramaturgie vyjadřuje, jaký význam autor přikládá jednotlivým veršům. Začátek zpívá sbor, verš „při nástroji o deseti strunách, s harfou, při hře na citaru“ sólový alt, „Hospodine, svými skutky působíš mi radost, plesám nad činy tvých rukou“ zpívá sbor, od „Tvoje činy, Hospodine, jsou tak velkolepé, tvoje záměry jsou přehluboké“ sólový baryton, „Ty však, Hospodine, jsi navěky vyvýšený“ sbor, „ano, tvoji nepřátelé, Hospodine“ sólový baryton, „spravedlivý roste jako palma“ sólový soprán. Stejný stěžejní verš se opakuje v duetu mezi sólovým sopránem a altem, které se navzájem melodicky imitují a staví na již zmíněném vzestupném motivu. „Aby hlásali, že Hospodin je přímý, skála má, a podlosti v něm není!“ zpívá sbor, postupně se přidávající po hlasech směrem od nejhlubšího po nejvyšší. Výrok sboru ještě potvrdí barytonové sólo, jímž od t. 246 začíná fuga. Baryton sólo má mezi sólovými hlasy stěžejní roli. Soprán s altem sice obsahují odvážnější skoky, až oktávové nebo nónové, ale baryton zní díky množství rychlých melodických ozdob virtuózněji a nese zásadní části textu. Barytonový part může být dle autorova pokynu svěřen kantorovi.

3. Analýza mého zpracování *Žalmu 92*

Instrumentace komorního orchestru vypadá téměř asketicky (viz *Příloha č. 4*). V instrumentáři se objevuje flétna, hoboj, klarinet in B, fagot, dva lesní rohy, vibrafon, harfa, sólový soprán, nejméně pět houslí, pět viol, tři violoncella a dva kontrabasy. Většinou se nezdvojují žádné tóny, nástroje hrají ve svých obvyklých polohách a rezignují na rozšířené hráčské techniky. Za důležitou považují harfu, která je zmíněna i v textu žalmu a odkazuje na židovskou hudební tradici. Part sopránu není pro svou sólovou povahu tak jednoduchý jako party orchestrálních hráčů, nešetří výškami, hiáty ani dlouhodechými melismaty. Dává tak zpěvačce příležitost ukázat vyspělou pěveckou techniku, např. schopnost artikulovat text v hlasově obtížných polohách, přizpůsobovat intonaci prostředí „kvintakordové atonality“, orientovat se rytmicky na pozadí nezávisle organizované doprovodné faktury. Ve skladbě převažuje bloková instrumentace, kdy se sdruží např. všechny smyčcové nástroje, nerušené barvami jiných instrumentů, a poté je vystřídá blok nástrojů dřevěných dechových apod. Na některých místech se nástrojové barvy naopak záměrně mísí.

Protože považují všechny verše žalmu za důležité, skladba vědomě nesměřuje k žádnému z nich jako k vrcholu. Každý verš má svůj vlastní kolorit, a přitom nevybočuje z nastavené nálady svátečního klidu, typického pro šabat. Na vytvoření pokojné atmosféry se podílí jak „čistá kvintakordová“ harmonie, tak pomalý, víceméně pravidelný rytmus. Pocity většího napětí mohou vyvolat vysoké tóny sopránu nebo dynamické gradace. Jako orientační body mohou posluchači sloužit tři plochy, spřízněné materiálem, rychlým střídáním nástrojů a skoky – orchestrální introdukce, mezihra a coda. Ukazují nový rozměr radosti, která se nemusí omezovat na tiché rozjímání, ale může nás provázet v každodenním životě. Přestože se formální řešení odvíjí od stavby textu a podobá se v tom skladbě Z. Vaculovičové, v mém zpracování lze i díky vložení a umístění čistě orchestrálních částí zřetelněji sledovat formální členění.

Po harmonické stránce se skladba řídí předem zvoleným výběrem souzvuků a vytvořenými pravidly, jak s nimi zacházet. Staví na kvintakordu a jeho obracech, které se objevují ve stanoveném pořadí: dva kvintakordy, dva sextakordy, dva kvartsextakordy a dva sextakordy, pak se série opakuje. Skladba je celkově atonální, při opakování uvedené série kvintakordů a obrátů však druhotně vznikají dočasná centra, modální nebo dokonce tonální úseky, zejména na začátku skladby. Ten by se teoreticky dal zharmonizovat tradičním způsobem a opatřit akordickými značkami,

protože samotný hlas na některých místech obsahuje náboj, který se dá vykládat jako latentní harmonie. Doprovod ho většinou nerespektuje a ubírá se vlastní cestou.

Tónorod ani základní tóny akordů systému nepodléhají. Basové tóny sice nejčastěji postupují stupňovitě, není to však pravidlem. Jistá volnost umožňuje reagovat harmonií na text výběrem určitého kvintakordu a jeho intervalového vztahu ke znějícímu tónu ve zpěvním partu. Vybíralo se vždy mezi kvintakordem durovým, mollovým, zvětšeným a zmenšeným. Zároveň bylo na momentálním rozhodnutí, jestli bude zpěvní tón s tóny akordu konsonovat, nebo disonovat. Výsledný souzvuk proto může obsahovat tři nebo čtyři tóny. Uvedená rozhodnutí umožňovala regulovat míru disonantnosti a vztahy mezi souzvuky.

Pořadí obrátů nezůstane do konce skladby neměnné, přibližně od poloviny začíná být variabilnější a postupně se čím dál víc rozvolňuje. Výběr obrátů kvintakordu se tak postupně stává také předmětem volby. Změny v pořadí obrátů kvintakordu sluchově neupoutají a neinformovaný posluchač si jich pravděpodobně nevšimne. Důsledkem je, že se dočasná tonální centra vznikající na začátku skladby oslabí a jednotlivé akordy působí izolovaněji. Na „rostlinné motivy“ v textu o růstu a rozkvětu reaguje hudba, obvykle harmonicky jednoznačná, „rozzrůstající se a rozkvétající“ biakordikou (*Notový př. č. 6*).

Notový příklad č. 6 – biakordika v mém zpracování Žalmu 92

Doprovodná linie komorního orchestru si udržuje svébytnost, neboť harmonické změny v ní nepřicházejí zcela v souladu se zpěvní linkou. Patrné to je, především když basové tóny postupují stupňovitě jako v taktách 15 až 29, 33 až 54 atd. – tím se harmonie osvobozuje od vlivu sopránového partu. Konce frází orchestru se obvykle nekryjí s konci veršů v sopránu. Doprovod na několika místech také narušuje metriku zpěvu. Zde má orchestr vlastní rytmické členění a vnáší tak do hudby napětí.

Melodie je z převážné části metrická, fráze ale nevytvářejí periodické věty. Samotný sopránový part na několika místech záměrně naruší pravidelnost pulzace tím, že buď změní metrickou jednotku, nebo v něm dojde přímo k tempové modulaci. Takové modulace svým principem připomínají techniku E. Cartera, od níž se liší jiným

způsobem zápisu. Moje skladba v notaci zachovává jednotné tempo a ke změně slyšeného tempa dochází např. v důsledku toho, že je pravidelný pulz ve čtvrtových hodnotách vystřídán pulzem ve čtvrtových hodnotách s tečkou v taktech 117 až 118 (*Notový př. č. 7*) nebo čtvrtovými kvartolami v taktech 150 až 154.

115

Bsn. *p* *fp* *fp*

Hn. 2 *p* *fp*

Vib. *< p*

S. *mp* *p*
a - by by - li na - vždy vy - hla - ze - ni.

Vc. *p*

D.B. *fp* *f* *pizz.*

Notový příklad č. 7 – tempová modulace v mém zpracování Žalmu 92

Skladba zahrnuje melismatické i sylabické úseky. Dlouhá melismata se objevují např. v t. 24 na slově „milosrdenství“, v t. 76 na „Hospodine“, v t. 98 až 100 na „jako“, v t. 110 na „rozkvétají“, v t. 128 u „navěky“, v t. 252 u „není“. Prodlužuje se první nebo druhá slabika slova. Delší melismata se nacházejí zejména na podstatných slovech, která tak zdůrazňují. V zájmu vyklenutí melodických frází se vyskytují rovněž na „jako“ a „na“. Častěji se v sopráně používají kratší melismata a jinde se zpívá sylabicky, např. „hlásat zrání tvoje“ od t. 22, „při hře na citeru“ od t. 55, „nad činy Tvých rukou“ od t. 68, „všichni pachatelé ničemností rozkvétají“ od t. 101. Verše se někdy opakují a při gradacích získávají původně sylabické fráze melismata. Tento vývoj lze vysledovat např. u „jak dobré je vzdávat Hospodinu chválu“ v taktech 15 až 17 a následně 33 až 36, „radost“ v t. 60 a 64 až 65, „velkolepé“ v t. 79 až 80 a 81 až 82 nebo „pachatelé ničemností rozkvétají“ od t. 101 po konec gradace v t. 113.

Přízvučné slabiky jsou obvykle umístěné na těžkou dobu. Mezi výjimky patří t. 20 se slovem „pět“ na druhou dobu, t. 22 „hlásat“, t. 39 „Nejvyšší“ apod. Důvodem byla

potřeba nádechu kvůli větnému členění textu. Jiný případ umístění přízvučné slabiky na lehkou dobu představuje slovo „vyvýšil“ v t. 172. Tady bylo naopak zapotřebí nepřerušovat tok hudby.

Ačkoliv zpracování většinou respektuje přirozenou českou deklamaci, v některých případech jsem se odvážila její normu překročit. Jedná se o protažení krátké slabiky ve slově „radost“ v t. 64 až 65 nebo o „na“ v t. 182 až 183. Krátký tón pod dlouhou slabikou lze najít např. v t. 15 ve slově „dobré“ nebo v t. 211 na „rozzrůstá“.

Chtěla bych poukázat na symbolický vztah textu a hudby na některých místech. Týká se např. volby doprovodných nástrojů: Na slovo „s harfou“ v t. 31 zní v orchestru dobře slyšitelná harfa a během „vyvýšil jako roh jednorožce“ hrají oba lesní rohy.

Ještě častěji ztvárnění textu napomáhá směr melodie, která stoupá ke slovu „Nejvyšší“ v taktu 19 a 39 až 41, „vyvýšený“ v t. 132 až 133, „vyvýšil“ v t. 171 až 172. Klesá ke slovu „přehluboké“ v t. 85 až 86, „olej nejčistší jsi na mne vylil“ v t. 179 až 184 a „moje oko shlíží“ v t. 186 až 187.

Obsah textu do určité míry odráží i basové tóny doprovodu. Většinou postupují stupňovitě nahoru, ale když se mluví o negativních skutečnostech, směřují dolů. Jsou to „Tupec o tom neví, hlupák tomu nerozumí. Svěvolníci bují jako plevel, všichni pachatelé ničemností rozkvétají, aby byli navždy vyhlazeni.“ a „Ano, tvoji nepřátelé, Hospodine, ano tvoji nepřátelé zhynou.“

Na některých místech se význam textu zvýrazní ještě jiným způsobem. Na půlverš „plesám nad činy tvých rukou“ zavádím rozpustilá taneční staccata, jinde ve skladbě nevyužitá. Na text „všichni pachatelé ničemností budou rozprášeni“ se zředí doprovod a poslední slova zazpívá zpěvačka do ticha, následovaného chvěním vibrafonu. Zvolené prostředky ilustrují, že opravdu nikdo ze svěvolníků nezůstane. Hluboký fagot, violoncella a kontrabasy, podkreslující text „ti, kdo v domě Hospodinově zasazení jsou“ od t. 216, vyjadřují неотřesitelnost pevných základů víry.

Závěr

Práce na tomto textu mě obohatila o mnohé informace, k jakým bych se jinak pravděpodobně nedostala. Při dohledávání *Žalmu 92* v celé řadě jazyků se povedlo najít množství autorů a jejich vesměs neznámých skladeb. Práce čtenářům nabízí příklady zpracování ze všech historických etap s výjimkou starověku, ze kterého lze dohledat pouze obecné údaje o tehdejší hudbě k žalmům.

Překvapilo mě, kolik autorů se rozhodlo žalm zpracovat podobným způsobem. V hudebních dílech na text *Žalmu 92* naprosto převládá durový tónorod, ať už se jedná o hudbu populární nebo vážnou, užitkovou nebo koncertní. S textem se obvykle zachází sylabicky, melismata využívají spíše skladatelé vážné hudby. V populárních zpracováních lze najít kromě kosmopolitně znějících písní také pestré národní inspirace, zatímco hodnotnější skladby se často opírají o dědictví židovské hudební tradice a křesťanského chorálu.

Obsazení i účel skladeb se velmi liší. Mezi mnoha nalezenými díly si klade pouze minimum z nich koncertní ambice. O různých účelech a zaměření objevených skladeb svědčí např. to, že některé z webových stránek v průběhu psaní bakalářské práce zmizely a nebylo je možno více prozkoumat. Žalm navzdory svojí kráse skutečně nepatří mezi často zpracovávané a z oblasti současné vážné hudby se povedlo najít ještě méně kompozic, než jsem předpokládala. I autoři, kteří se zhudebněním žalmů nezřídka zabývají, tento vynechali. Českého čtenáře by mohlo potěšit, že hned tři z osmi dohledaných současných autorů pochází z České republiky, a to Bohuslav Korejs, Zdeněk Pololáník a Zdenka Vaculovičová.

Chtěla bych dnešní skladatele povzbudit, aby se nenechali odradit starobylostí ani obsahovou závažností žalmů a hudebně se jich ujali, ať už ve šlépějích tradice, nebo zcela po svém. Existují samozřejmě žalmy, které se dočkaly mnoha hodnotných zpracování, ale ne každý z nich je takovou bohatou kompoziční historií zatížen, jak dokazuje tato práce. Prázdná místa se evidentně nacházejí i tam, kde bychom je nečekali. Vidím zde prostor pro nové pole tvorby současné skladatelské generace.

Předmětem dalšího výzkumu by se mohla stát hudební zpracování jiných žalmů nebo ostatních biblických textů.

Přílohy

Příloha č. 1 – partitura Žalmu 92 k mezidobí C Z. Pololánika

Do - bré je chvá - lit - Hos - po - di - na.

Dobré je chválit Hospo-di-na, opěvovat tvé jmé-no, Svrchova-ný.

(Žl 91)

2. Zrána hlásat	tvé milosrdenství	* a	za noci tvou věrnost.	R
3. Spravedlivý	pokvete jak palma,	* poroste jak	cedr na Libanonu.	
4. Kdo jsou zasazeni	v domě Hospodinově,	* pokvetou v ná-.....	dvořích našeho Boha.	R
5. Ještě ve stáří	budou přinášet užitek,	* zůstanou	šťavnatí a svěží,	
6. aby hlásali, jak sprave-	dlivý je Hospodin,	* má skála, v němž	není nepravosti.	R

Příloha č. 2 – partitura Žalmu 92 k mezidobí B Z. Pololánika

Do - bré je chvá - lit Hos - po - di - na.

Dobré je chválit Hospodina, opěvovat tvé jméno, Svrchovaný!

(Žl 91)

2. Zrána hlásat tvé	milosrdenství	* a	za noci tvou věrnost.	R
3. Spravedlivý po.....	kvete jak palma	* poroste jak cedr	na Libanonu.	
4. Kdo jsou zasazeni v domě Hos-	podinově,	* pokvetou v nádvořích	našeho Boha.	R
5. Ještě ve stáří budou při-	nášet užitek,	* zůstanou	šťavnatí a svěží,	
6. aby hlásali, jak spraved-	livý je Hospodin,	* má skála, v němž	není nepravosti.	R

Příloha č. 3 – partitura Žalmu 92 Z. Vaculovičové

Žalm 92

Maestoso

zpívá Jak dobře vzdávat Hospodinu chválu, Trému jménu, Nejvyšší, peť kálmý,

hudební kláskoti Tve milosrdnosti, hneď krahá a v nrei Trou věrnost

při nástroji o deseti strunách, s harfou, při hře na citaru. Hospodine, sygni skutky působis mi radost,

plácám nad einy Tvoje rukou: ~ 2. Tvoje einy, Hospodine, jsou tak veliké, Tvoje kálmý, jsou přelichotí,

Hlupek o tom neví, blázen nerozumí. Srdolníci býrají jak plerel, všichni pachatelé ničinnos-

ti rozkve - ta - jí, aby navždy byli vyklazeni. Ty však, Hospodine, jsi jsi vyvýšeny.

Ano Troji nepříteli, Hospodine, ničímni, budou rozprášení.

Mož roh jsi vše vynesl jako roh jednorozce,

slav nejvyšší jsi na nás vylil. Hoří oko shléti na ty, kdo proti mně stojí, moje uši

slýš o křovinyh (ničímni), spravedlivý bude mít jako palma, rozroste se jako líba-

možný cedr Ti, kdo v domě Hospodineho jsou kasaseni, 1 kdo roste v nádobách našich Boga, ještě

flag.

(H) (8 - - -)

v sídlních poměch plody, statní křídancu a zrcu, 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 aby hlásali, že Hospodin je přímý,

skála má, skála má, v Ném podrost není.

D. G. 23. 10. 86
opráva 23. I. 95
Ed. Kuclovská

Žalm 92

pro soprán a komorní orchestr

Michaela Augustinová

2021

Orchestra:

Flute
Oboe
Clarinet in B \flat
Bassoon

Horn in F 1
Horn in F 2

Vibraphone
Harp

Soprano solo

at least
5 Violins
4 Violas
3 Cellos
2 Double Basses

Score

Žalm 92

pro soprán a komorní orchestr

Michaela Augustinová

$\text{♩} = 92$

Flute

Oboe

Clarinet in B \flat

Bassoon

Horn in F 1

Horn in F 2

Vibraphone

Harp

Soprano

Violins

Violas

Cellos

Double Basses

ppp

mf

p

ppp

p

senza motore

non div.

6

Fl. *pp*

Ob.

B♭ Cl. *pp* *p* *mp*

Bsn. *p* *mf*

Hn. 1 *p*

Hn. 2 *p*

Vib. *pp* *cresc.* *mf*

Hp. *p* *8va*

S.

Vln. *mp* *Glissando* *f*

Vla. *p* *div.* *mf*

Vc. *pizz.* *p* *mf* *arco*

D.B.

Fl. *mp* *p* *pp*

Ob. *mp* *p* *pp*

B♭ Cl. *p* *pp* *p*

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib. *p* *pp*

Hp. *p*

S. *p*
Jak do - bré je vzdá -

Vln. *tutti* *p*

Vla. *p* *mp*

Vc. *p*

D.B. *tutti arco* *mf*

16

Fl. *p*

Ob. *p*

B♭ Cl. *p*

Bsn. *p*

Hn. 1

Hn. 2

Vib. *p*

Hp.

S. *mf*
 - vat Ho-spo-di-nu chvá - lu, Tvé - mu jmé - nu, Nej - vyš-ší, pět _____

Vln. *p*

Vla. *p*

Vc. *p*

D.B.

27

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

p

mp

étouffé

žal - my, hlá - sat zrá - na Tvo - je mi - - - lo - sr - den - ství a

27

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

v no-ci věr - nost Tvou a v no-ci věr - nost Tvou s har - fou. Jak do - bré — je

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

p

p

p

p

p

34

Fl. *p*

Ob. *p*

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

vzdá - vat Ho - spo - di - nu chvá - lu, Tvé - mu jmé - nu vzdá - vat chvá - lu,

34

Vln. *cresc.* *mf*

Vla. *cresc.* *mf*

Vc. *cresc.* *mf*

D.B.

39

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

mf *dim.*

mf *dim.*

p *f*

f *dim.*

f *p*

f *solo* *mf* *dim.*

Nej - vyš - ší, _____ pět žal - my, pět žal - my, pět žal - my,

46

Fl. *pp*

Ob. *pp*

B♭ Cl. *pp*

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib. *p* *lv.*

Hp. *p*

S. *p*

hlá - sat zrá - na Tvo-je mi - - - lo - sr-den - ství a v no-ci Tvou ____ věr - nost

46

Vln. *pp* *p*

Vla. *pp* *p*

Vc. *pp* *p* *unis.*

D.B.

53

Fl. *p* *mf*

Ob. *p* *mf*

B♭ Cl. *p* *mf*

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S
při ná - stro-ji o de-se-ti stru - nách, s har - fou, při hře na ci-te-ru. Ho - spo - di - ne, *mf*

53

Vln. *pp*

Vla. *pp*

Vc. *pp*

D.B. pizz. *mf*

58

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

svý - mi skut-ky pů - so-bíš mi ra-dost, Ho - spo - di - ne, svý - mi skut-ky

58

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

mf

fp

f

cresc.

69

Fl. *mf* *dim.* *p*

Ob. *mf* *dim.* *p*

B♭ Cl. *dim.* *p*

Bsn. *mf*

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp. *Gliss.* *Gliss.*

S
ru-kou, ple - sám, — ple - sám — nad či - ny Tvých ru-kou: Tvo - je či - ny, *p*

69

Vln. *p*

Vla.

Vc. *p*

D.B.

76

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

p *cresc.* *f*

p *cresc.* *f*

p *cresc.* *f*

p *cresc.* *f*

Ho - spo - - di - ne, jsou tak vel - ko - le - pé, jsou tak vel - ko -

82

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

le - pé, Tvo - je zá - mě - ry jsou pře - hlu - bo - ké!

82

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

f *decresc.* *pp* *f*

mf *decresc.* *pp*

pp *f*

decresc. *pp*

decresc. *pp*

89

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

poco f *mp* *p*

Tu - pec o tom ne - ví, hlu - pák to - mu ne - ro - zu - mí. Své - vol - ní - ci

89

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

96

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

bu - jí, ja - ko ple - vel. Všichni

96

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

p

pp

p

pp

p

pp

56

108

Fl. *cresc.* *f*

Ob. *mf* *cresc.* *f*

B♭ Cl. *f*

Bsn. *f* *p*

Hn. 1

Hn. 2 *p*

Vib. *f* *p*

Hp. *f*

S. *poco f* *mp*
roz - kvé - ta - jí, roz - kvé - - - ta - jí, a - by

Vln. *f* *p*

Vla. *f* *p*

Vc. *f* *p*

D.B. *f* *p*

arco

*bass clef notes in the French horn parts should be transposed up a perfect 4th

116

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

fp

fp

p

p

f

pizz.

by - li na - vždy vy - hla - ze - ni.

122

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

pp

cresc.

mf

ppp

mp

p

mf

arco

Ty však, Ho-spo-di - ne, Ty však, Ho - spo-di - ne, ty však Ho-spo - di - ne jsi

128

Fl. *p* *mf*

Ob. *mf* *pp*

B♭ Cl. *pp* *mf*

Bsn. *mf*

Hn. 1 *mf*

Hn. 2 *mf*

Vib.

Hp. *ppp*

S
na - - - vě - ky, jsi na - vě - ky vy - vý - še -

Vln. *p* *mf*

Vla. *pp* *p*

Vc. *pp* *p*

D.B. *pp* *mf* *f*

cresc.

134

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

ný, A - no, a - no, Tvo - ji ne - přá - te - lé, Tvo - ji

134

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

espress.
p *fp* *mf*

espress.
p *fp* *mf*

espress.
p *fp* *mf*

147

Fl.

Ob.

B \flat Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

zhy - nou, Ho - spo - di - ne, a - no, vši - chni pa - cha - te - lé ni - čem - no - stí,

147

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

153

Fl. *pp*

Ob.

B♭ Cl. *ppp* < > *pp* < > < > < >

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib. *ppp* *pp* *cresc.*

Hp. *p* 8va - - -

S *p*
ni - čem - no - stí _____ bu - dou _____ roz - prá - še - ni.

153

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

159

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S.

159

Vln.

Vla.

Vcl.

D.B.

p

mp

mf

f

p

mf

f

p

mf

f

pp

pizz.

p

mf

f

div.

arco

f

p

Glissando

II.

III.

164

Fl. *mf* *f* *decresc.* *p*

Ob. *f* *decresc.* *p*

B♭ Cl. *mf* *f* *decresc.* *p*

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib. *mf* *p*

Hp.

S. *p*
Můj — roh jsi však

164

Vln. *p* *f* *p*

Vla. *unis.* *div.* *p* *mf* *f* *mf* *p*

Vc. *mf* *f* *mf* *p*

D.B. *tutti arco* *f* *mf*

170

Fl. *pp*

Ob. *mf* *p* *mp* *mf* *p*

B♭ Cl. *pp*

Bsn.

Hn. 1 *mf* *p* *mp* *mf* *p*

Hn. 2 *mf* *p* *mp* *mf* *p*

Vib. *> pp* *mf*

Hp.

S
vy - vý - šil, vy - vý - šil, vy - vý - šil ja - ko roh jed - no - rož - ce,

170

Vln. *mf*

Vla. *pp* *mf*

Vc. *mf*

D.B.

177

Fl. *mf*

Ob. *mf*

B♭ Cl. *mf* *mp*

Bsn.

Hn. 1 *pp*

Hn. 2 *pp*

Vib. *mf*

Hp. *mf*

S *mf* *dim.*

o - lej nej - čist-ší jsi vy-lil, o - lej nej - čist - ší jsi na

Vln. 177

Vla. *p*

Vc. *p*

D.B. *p*

183

Fl. *pp* *p*

Ob. *pp* *p*

B♭ Cl. *p* *pp* *p*

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp. *p*

S. *pp* *mf*
 mne vy - lil. Mo - je o - ko shlí - ži na ty, kdo

Vln. *pp* *p*

Vla. *p*

Vc. *p*

D.B.

189

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

so - čí, shlí - žím na ty, kdo so - čí, so - čí, pro - ti mně.

189

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

p

196

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

Mo-je u - ši sly - ší, sly - ší o zlo - vol - ných ů - toč - ní - cích.

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

p

cresc.

mf

f

cresc.

mf

cresc.

mf

203

Fl. *mf* *f*

Ob. *mf* *f*

B♭ Cl. *mp* *mf* *f*

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S *mf* *f*

Spra-ve-dli-vý _____ ro-ste ja-ko pal-ma, spra-ve-dli-vý ro-ste ja-ko pal-ma,

Vln. *f*

Vla. *mp*

Vc. *mp*

D.B.

37

73

216

Fl. *f* *p* *p*

Ob. *f* *p* *p*

B♭ Cl. *f* *p* *p*

Bsn. *mf* *p*

Hn. 1 *mf*

Hn. 2 *mf* *p* *mf*

Vib.

Hp. *mf*

S. *mf* *cresc.*

Ti, kdo v do - mě Hos - po-di-no - vě za - sa - ze - ni jsou, kdo ro - stou v ná - dvo-řích

216

Vln. *fp* *p*

Vla. *fp* *p*

Vc. *fp* *mf*

D.B. *mf*

[illegible]

228

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

228

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

decresc.

mf *mp*

mf

decresc. *mp*

decresc. *mp*

ha - le - lu - ja. zů - sta - nou, zů - sta - nou

234

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

zdat - ní a svě - ži, a - by hlá - sa - li, že Ho - spo - dín je při - mý,

234

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

f

f

f

f

p

p

p

241

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

ská - la má, Ho - spo - dín³ je pří - mý, má

241

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

mp *p*

p *cresc.* *mf*

mf *cresc.* *f*

fp *mf* *f*

fp *mf* *f*

fp *cresc.* *f*

p *cresc.* *f*

248

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

ská - - - la, a po - dlos - ti v Něm ne - ní, a po - dlos - ti v Něm ne -

248

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

f

p

f *mf*

f

mf

mf

dim.

mf

80

259

Fl.

Ob.

B♭ Cl.

Bsn.

Hn. 1

Hn. 2

Vib.

Hp.

S

259

Vln.

Vla.

Vc.

D.B.

mf

mf

mf

mf

p

pp

mf

p

p

mf

mf

mf

p

*to transpose up a perfect 4th

82

Seznam použité literatury

Literární zdroje

ADAM, Adolf. *Liturgika: křesťanská bohoslužba a její vývoj*. Vyd. 2. Přeložil Václav KONZAL, přeložil Pavel KOUBA. Praha: Vyšehrad, 2008. ISBN 978-80-7021-968-3.

Bible svatá, aneb, Všecka svatá písma Starého i Nového zákona: podle posledního vydání Kralického z roku 1613. Ilustroval Gustave DORÉ. V Praze: Knižní klub, 2007. ISBN 978-80-242-1694-2.

Bible: český studijní překlad. Přeložil Michal KRCHŇÁK. Praha: KMS, 2009. ISBN 978-80-86449-61-6.

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih) : Český ekumenický překlad. 4. přeprac.vyd., (2. vyd. v ČBS). Praha: Česká biblická společnost, 1993. ISBN isbn80-900881-7-1.

BRANBERGER, Jan. *O hudbě Židů: kulturně-historická skizza*. Praha: nákladem Spolku českých akademiků-Židů, 1904.

Graduale triplex: seu Graduale Romanum Pauli pp.VI, cura recognitum & rhythmicis signis a Solesmensibus monachis ornatum neumis laudunensibus (cod.239) et sangallensibus (codicum San Gallensis 359 et Einsidlensis 121) nunc auctum. Solesmis: Abbaye Saint-Pierre, 1979. ISBN 2-85274-044-3.

KARPATSKÝ, Dušan. *Labyrint literatury*. 4., rozš. a upr. vyd. Praha: Albatros, 2008. Albatros In. ISBN 978-80-00-02154-6.

Sefer Tehilim: im peruš Raši = Kniha Žalmů : s Rašiho výkladem. Přeložil Viktor FISCHL, přeložil Ivan KOHOUT, přeložil Jan David REITSCHLÄGER. Praha: Garamond, 2013. ISBN 978-80-7407-173-7.

ŠAFAŘÍK, Jiří. *Dějiny hudby*. Praha: Votobia, 2002. ISBN 80-7220-126-3.

Třikrát o bibli. [Vídeň: s.n.], 1984].

BERGER, Rupert. *Liturgický slovník*. Praha: Vyšehrad, 2008. Teologie (Vyšehrad). ISBN 978-80-7021-965-2.

Internetové zdroje

"Mizmor shir!" "Psalm of praise" - Jewish song on Psalm 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=S7vWID4NqII&ab_channel=Christculture777

[online]. Dostupné z:

http://klimes.wz.cz/noty/kancional/zalmy_pololanik/obrazky/c37.png

[online]. Dostupné z: http://www.canticanova.com/planning/year-a/plnsjb_m.htm

3-stimmig. Manfreds Notenpool [online]. Dostupné z: <http://www.mhoessl.de/html/3-stimmig.html>

403 Forbidden. 403 Forbidden [online]. Dostupné z: https://search.alexanderstreet.com/preview/work/bibliographic_entity%7Cscore%7C427556

6 Hymns, Op.58 (Rheinberger, Josef Gabriel) - IMSLP: Free Sheet Music PDF Download. [online]. Dostupné z: [https://imslp.org/wiki/6_Hymns%2C_Op.58_\(Rheinberger%2C_Josef_Gabriel\)](https://imslp.org/wiki/6_Hymns%2C_Op.58_(Rheinberger%2C_Josef_Gabriel))

Aandavarku nandri uraippadhu nanru-Psalm 92 (Tamil Christian devotional song) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=tmPQ2UkSOh8&ab_channel=Neerodai-Stream

ANIL KANT - Shukriya Psalm 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=nOkNIM7xaDg&ab_channel=AnilKant

Avrumi Flam - Tov L'hodos - טוב להדות - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=PYuF5YdrhRQ&list=RDn7WFb4lqn_M&index=4&ab_channel=M%C3%BAasicJud%C3%ADa

BGA (Baca Gali Alkitab)- MAZMUR 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=Ry_l8BOnSv0&ab_channel=TarwotjoZhang

Bom é Louvar ao Senhor (Salmo 92) - Marly e Marinete Brum - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=0MFbPn8HpU&ab_channel=ClaudemirBrum

Bonum Est Confiteri Sheet music free download in PDF or MIDI on Musescore.com. Musescore.com | The world's largest free sheet music catalog and community [online]. Dostupné z: https://musescore.com/song/bonum_est_confiteri-152721

Buel : Bonum est confiteri Domino : notAmos Performing Editions with full preview/playback and instant download. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <https://www.notamos.co.uk/detail.php?scoreid=145593>

Bueno Es Cantar (Salmo 92) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=GRaAxbuMLj0&ab_channel=RicardoGuzman-Topic

Cantor Michael McCloskey sings Franz Schubert's "Tov L'hodot La-Shem" - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 13.04.2021].

Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=TxQAr4cUjSE&ab_channel=MichaelMcCloskey

Cantus Index: Catalogue of Chant Texts and Melodies | Cantus Index for Office and Mass. Cantus Index: Catalogue of Chant Texts and Melodies | Cantus Index for Office and Mass [online]. Copyright © 2012 [cit. 08.04.2021]. Dostupné z:

<http://cantusindex.org>

Catalogue of Choral Music Arranged in Biblical Order

Claude Le Jeune. Access forbidden! [online]. Copyright © Copyright PsalmsMusic.

Fair use [cit. 13.04.2021]. Dostupné z: <https://wursten.be/psalmsmusic/lejeune-claude.html>

Daniel Read "Devotion" (arr. Karl Kroeger) SATB Choir A Cappella Choral Sheet Music in C Major - Download & Print - SKU: MN0019474. Sheet Music Downloads at Musicnotes.com [online]. Copyright © 2021 Musicnotes, Inc. [cit. 13.04.2021].

Dostupné z: <https://www.musicnotes.com/sheetmusic/mtd.asp?ppn=MN0019474>

Daniel Read "Sabbath" SATB Choir A Cappella Choral Sheet Music in A Major - Download & Print - SKU: MN0019530. Sheet Music Downloads at Musicnotes.com [online]. Copyright © 2021 Musicnotes, Inc. [cit. 13.04.2021]. Dostupné z:

<https://www.musicnotes.com/sheetmusic/mtd.asp?ppn=MN0019530>

Declaration - Jacob French Sheet music for Vocals, Tenor, Bass (Choral) |

Musescore.com. Musescore.com | The world's largest free sheet music catalog and community [online]. Dostupné z: <https://musescore.com/choral/declaration-jacob-french>

Ensemble vocal Hilarium - Psaume 91 "Il est bon, Seigneur, de te rendre grâce" (11e dimanche du temp - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=_L0VRXycgfw

Eric Zeisl (1905-1959). Eric Zeisl (1905-1959) [online]. Copyright © 2009 [cit. 08.04.2021]. Dostupné z: <http://www.zeisl.com/>

Genevan Psalter Psalm 92 setting by Goudimel - viols, cello and organ - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 13.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=sfXO5JbrUNM&ab_channel=MyYearsWithEarlyMusic

Giovanni Paolo Cima | Compositions | AllMusic. AllMusic | Record Reviews, Streaming Songs, Genres & Bands [online]. Copyright ©2021 AllMusic, Netaktion LLC [cit. 13.04.2021]. Dostupné z: <https://www.allmusic.com/artist/giovanni-paolo-cima-mn0001511735/compositions>

Giovanni Pierluigi da Palestrina | Compositions | AllMusic. AllMusic | Record Reviews, Streaming Songs, Genres & Bands [online]. Copyright ©2021 AllMusic, Netaktion LLC [cit. 12.04.2021]. Dostupné z: <https://www.allmusic.com/artist/giovanni-pierluigi-da-palestrina-mn0001213399/compositions>

Great is Your Faithfulness (Psalm 92) - James Block - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=1I_X2bxfAq8&ab_channel=JamesBlock

Grupo Ezequiel - Bueno es alabarte Salmo 92 - YouTube. YouTube [online].

Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=XRIALCszSts&ab_channel=GRUPOEZEQUEL

HEBREW - Tov L'Hodot/ It is Good to Give Thanks (Psalm 92:1) - YouTube.

YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=->

[gayUWirxkY&ab_channel=%D7%9E%D7%99%D7%9B%D7%90%D7%9C%D7%90%D7%9C%D7%99%D7%94%D7%95%D7%91%D7%9F-%D7%93%D7%95%D7%93](https://www.youtube.com/watch?v=gayUWirxkY&ab_channel=%D7%9E%D7%99%D7%9B%D7%90%D7%9C%D7%90%D7%9C%D7%99%D7%94%D7%95%D7%91%D7%9F-%D7%93%D7%95%D7%93)

[Micha%27elBenDavidOfficial](https://www.youtube.com/watch?v=gayUWirxkY&ab_channel=%D7%9E%D7%99%D7%9B%D7%90%D7%9C%D7%90%D7%9C%D7%99%D7%94%D7%95%D7%91%D7%9F-%D7%93%D7%95%D7%93)

Heinrich-Schütz-Haus Bad Köstritz - SWV 190 - Becker Psalter. Heinrich-Schütz-Haus Bad Köstritz - Heinrich-Schütz-Haus Bad Köstritz [online]. Dostupné z:

http://heinrich-schuetz-haus.de/swv/sites/swv_190.htm

http://klimes.wz.cz/noty/kancional/zalmy_pololanik/

Chúa Nhật 11 Thường Niên Năm B - Thánh Vịnh 91 - Kim Long - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=pEnKI-7LD0w&ab_channel=DuyHanh

It is Good to Give Thanks! Tov l'hodot. Psalm 92:2 - YouTube. YouTube [online].

Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=OHkT1mKpA8M&ab_channel=Diakanos

Justus ut palma - Wilhelm Meyer Lutz Sheet music for Bass, Organ (Mixed Duet) |

Musescore.com. Musescore.com | The world's largest free sheet music catalog and community [online]. Dostupné z: <https://musescore.com/choral/justus-ut-palma-wilhelm-meyer-lutz>

<https://musescore.com/choral/justus-ut-palma-wilhelm-meyer-lutz>

Justus ut palma florebit (Graduale) - Michael Haller | Sheet music to download. Noten zum Download - Chornoten - Klaviernoten - Musiknoten [online]. Dostupné z: <https://www.musicalion.com/en/scores/sheet-music/8437/michael-haller/29111/justus-ut-palma-florebit-graduale>

LaBounty, Psalm 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 16.02.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=ZivUNGRyrlA&ab_channel=StadtkapelleMeersburg

MAZMUR 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=8tPiq9xmFu4&ab_channel=christdaryanto

Mizmor leyom Shabbat tehilim 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=YKVgo52uvbw&ab_channel=DanijelDavar

Mizmor Shir - Salmo 92 Chazan Camilo I Zeitoune - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=ARqLj5r7Gcs&ab_channel=HazanMor%C3%A9amiloZeitoune

MORAVENOV, Konstantin. *Liturgický zpěv v liturgii svatého Jana Zlatoústého* [online]. Praha, 2008 [cit. 2020-11-11]. Diplomová. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Tomáš Mrňávek.

Paul Baloche - Psalm 92 (It Is Good) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=PFJB28gqqPY&ab_channel=WeAreWorshipLyrics%26Chords

Professor Anthony LaBounty | unlvbands. [online]. Copyright © 2014 Times [cit. 16.02.2021]. Dostupné z: <https://unlvbands.wixsite.com/unlvbands/professor-anthony-labounty>

Psalm 92 - Festiwal Psalmów Dawidowych „Honorując Sprawiedliwych” - Kolbuszowa 2018 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=4-kqaEttee0&ab_channel=RodzinaJednegoSercaJednegoDucha

Psalm 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=3wl-VrcuxN4&ab_channel=Credo

Psalm 92 (LIVE Hebrew Worship) - Shilo Ben Hod - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=Y3XrPYiOiZY&ab_channel=ShiloBenHod

Psalm 92 by Rachel Steffensmeier - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=07j2JuyxKqQ&ab_channel=CherryAsuncion

Psalm 92 المزمور الثاني والتسعون - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=CHrleU6bAB8&ab_channel=%D9%85%D8%B2%D8%A7%D9%85%D9%8A%D8%B1%D8%AF%D8%A7%D9%88%D9%88%D8%AF

Psalmen/mazmur 92 -Minggu Nasomal VIII(8) C Sai Pujionku.. d0 =f 2/4 tempo=80 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=mW6MyYsArJg&ab_channel=MartinusSilalahi

Psalms 90-92 : Text, Images and Music. *OpenEdition Journals* [online]. Copyright © RSR [cit. 14.11.2020]. Dostupné z:
<https://journals.openedition.org/rsr/2686?lang=en#tocto1n2>

Psaume 92 chanté - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6geHvWK1JMY>

Recordings of Eric Zeisl's Music. Eric Zeisl (1905-1959) [online]. Copyright © 2009 [cit. 16.02.2021]. Dostupné z: <http://www.zeisl.com/books-and-recordings/recordings.htm>

Salmo 92 - E' bello dar lode (1989) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=2cRCEIZzAK0&ab_channel=CantiComunita

Salmo 92 bueno es alabarte - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=MLr_dtobNW0&ab_channel=RamilletesdeBendiciones

Salmo 92 Te doy gracias Señor - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=TUjw_Y_FsLA&ab_channel=ignaciotorres2009

Salmos 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=OKQwBV8a0ec&ab_channel=JuanpayLenny-Topic

Serie: Los Secretos de los Salmos: Tehilim 92: La fortuna y el Honor - YouTube.

YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=l7lattZ8jKY&ab_channel=MashiajEmet

STAUBLI, Thomas. Performing Psalms in Biblical Times. *Biblical Archaeology Review*. 2012, (November/December).

Tabernacl Resolfen (2020) Salm 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=zh8z9BS6_y8&ab_channel=TabernaclResolfen

Thánh vịnh 91 - Lm Thái Nguyên - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=afHn63IRXNA>

Thánh Vịnh 91 (Quốc Vinh) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=4_SXY-VJSrA&ab_channel=CaDoanTamBien6%3A15am

VJ SrA&ab_channel=CaDoanTamBien6%3A15am

Thánh vịnh 91: Đáp ca Chúa nhật XI Thường niên năm B (2018) - YouTube.

YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=tVgALi7iXvw&ab_channel=T%E1%BB%95ngGi%C3%A1oph%E1%BA%ADnS%C3%A0iG%C3%B2n

Topsfield - Alexander Gillet Sheet music free download in PDF or MIDI on

Musescore.com. Musescore.com | The world's largest free sheet music catalog and community [online]. Dostupné z:

https://musescore.com/song/topsfield_alexander_gillet-2146218

Tov Lehodot (Psalms 92) by Louis Lewandowski - YouTube. YouTube [online].

Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=wgj39-mziaY&ab_channel=TelAvivVocalQuintet

Tow l'hodos, "Psalm 92" - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=iqhie2pzM7Q>

Tune Results | Hymnary.org. Hymnary.org: a comprehensive index of hymns and hymnals | Hymnary.org [online]. Dostupné z:

<https://hymnary.org/search?page=8&qu=scripture%3APsalm%2092%3A1-4%20in%3Atunes>

Urdu Zaboor 92 (Teesra Hissah) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=ffz3S5sKMJM>

Urdu Zaboor 92 Part 3 اردو زیور 3 // Dr. Bashir Khazzan - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=WdJ4_SbaH4g&ab_channel=UrduZaboorVialma. Vialma [online]. Dostupné z:

<https://www.vialma.com/en/works/70342/andrea-gabrieli-bonum-est-confiteri-domino> Waiting for the redirectiron.... Waiting for the redirectiron... [online]. Dostupné z:

<https://www.americanantiquarian.org/Inventories/Revere/music.htm>

Zaboor 92 in Punjabi :: Psalm 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=H-lwo7zK1WU&ab_channel=MorriesMana

Zucchini : Bonum est confiteri Domino : notAmos Performing Editions with full preview/playback and instant download. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <http://www.notamos.co.uk/detail.php?scoreid=147162>

مزمور [92] مُرْتَل | برسوم القصص اسحق | ترتيل سفر المزامير | سلسلة ترتيل الأسفار الشعرية - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=m44FzdDhYr4&ab_channel=BarsoumElkomosEs-hak-

%D8%A8%D8%B1%D8%B3%D9%88%D9%85%D8%A7%D9%84%D9%82%D9%85%D8%B5%D8%A7%D8%B3%D8%AD%D9%82

സദ്കീർത്തനം - 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=fGbRL5S8oql&ab_channel=JohnKunnathu

□ Psalm 92 Song - It Is Good to Give Thanks [OLDER RECORDING] - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=8LuFyGKJXt0&ab_channel=JasonSilver

시편92편 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit.

11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=7iKm_UhbFT8&ab_channel=%EB%82%A8%EA%B5%90%ED%9A%8CMasanNamChurch

좋은씨앗(Goodseed) 1집 "

"(Mercy in Every Morning / Psalm

92) MV, K-Worship - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=5IL9YJgY7qk>

诗篇92篇 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=ZsEqrhxRcsY&ab_channel=AlbertYu

賛美【诗篇92篇】original worship - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=DGjauxh_uXY&ab_channel=worshipstation
Willkommen bei Doblinger-Musikverlag [online]. Copyright ©8 [cit. 15.04.2021].

Dostupné z: [http://www.doblinger-](http://www.doblinger-musikverlag.at/dyn/common/ZEISL_Requiem_ebraico_Partitur.pdf)

[musikverlag.at/dyn/common/ZEISL_Requiem_ebraico_Partitur.pdf](http://www.doblinger-musikverlag.at/dyn/common/ZEISL_Requiem_ebraico_Partitur.pdf)

File:PMLP208963-1957Alburger009Psalm09.pdf - IMSLP: Free Sheet Music PDF Download. [online]. Dostupné z: <https://imslp.org/wiki/File:PMLP208963-1957Alburger009Psalm09.pdf>

Douglas E. Wagner – American Musician and Composer. Douglas E. Wagner – American Musician and Composer [online]. Copyright © 2021 [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <http://douglasewagner.com/>

Philip Gehring | Composer | CPH Music. Church Music from Concordia Publishing House [online]. Copyright © 2021 Concordia Publishing House. All rights reserved. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://music.cph.org/composers/philip-gehring>

About Konstantin Zhigulin: russischer Komponist (1972-) | Biography, Facts, Career, Wiki, Life. PeoplePill: Movers and Shakers from around the globe, past and present. [online]. Dostupné z: <https://peoplepill.com/people/konstantin-zhigulin>

Graduale Triplex – Encyklopedie knihy. [online]. Copyright © 2021 Knihovna AV C [cit. 20.04.2021]. Dostupné z:

https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Graduale_Triplex

Graduale: Bonum est confiteri - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 20.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=giF-9song0s&ab_channel=GradualeProject

Český hudební slovník. Český hudební slovník [online]. Copyright © [cit. 20.04.2021]. Dostupné z:

https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=2822

Český hudební slovník. Český hudební slovník [online]. Copyright © [cit. 20.04.2021]. Dostupné z:
https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1001127

Festive Praise ~ based on Psalm 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 20.04.2021]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=q1aQAOC1gwY&ab_channel=NorthsideBaptistChurch

It Is A Good Thing To Give Thanks By Eugene Butler - Three-Part Sheet Music For SAB Or 3-part Choir - Buy Print Music HP.EB9213 | Sheet Music Plus. Sheet Music Plus: Over 2,000,000 Print & Digital Sheet Music Titles [online]. Copyright © 1997 [cit. 20.04.2021]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicplus.com/title/it-is-a-good-thing-to-give-thanks-sheet-music/484239>

The Genevan Psalter. [online]. Dostupné z:
http://psalmen.wursten.be/pidoux_history_of_the_genevan_psalter.htm

Horatio Colombano - ChoralWiki. [online]. Dostupné z:
https://www.cpd.org/wiki/index.php/Horatio_Colombano

Psalms 90-92 : Text, Images and Music. OpenEdition Journals [online]. Copyright © RSR [cit. 20.04.2021]. Dostupné z: <https://journals.openedition.org/rsr/2686>

Psalms (Allison, Richard) - IMSLP: Free Sheet Music PDF Download. [online]. Dostupné z: [https://imslp.org/wiki/Psalms_\(Allison%2C_Richard\)](https://imslp.org/wiki/Psalms_(Allison%2C_Richard))

Justus ut palma - ChoralWiki. [online]. Dostupné z:
https://www.cpd.org/wiki/index.php/Justus_ut_palma

[online]. Dostupné z:
<https://open.spotify.com/album/0MTsqqlx9gWIMqSi2jnDH7?highlight=spotify:track:2u1R5MV0FU90xleZleyKW6>

Bonum est confiteri - Andrea Stella Sheet music for Piano, Soprano (Piano-Voice) | Musescore.com. Musescore.com | The world's largest free sheet music catalog and community [online]. Dostupné z: <https://musescore.com/choral/bonum-est-confiteri-andrea-stella>

[online]. Dostupné z: https://www.canticanova.com/planning/year-b/plnstj_m.htm

Psalm 92 - Israel Holdroyd Sheet music free download in PDF or MIDI on Musescore.com. Musescore.com | The world's largest free sheet music catalog and community [online]. Dostupné z:
https://musescore.com/song/psalm_92_israel_holdroyd-2146495

Justus ut palma, MH389 - Johann Michael Haydn Sheet music for Trumpet (In B Flat), Violin, Vocals, Organ (Mixed Quintet) | Musescore.com. Musescore.com | The world's largest free sheet music catalog and community [online]. Dostupné z: <https://musescore.com/choral/justus-ut-palma-mh389-johann-michael-haydn>

Rapture (Oliver Holden) - ChoralWiki. [online]. Dostupné z: [https://www.cpd.org/wiki/index.php/Rapture_\(Oliver_Holden\)](https://www.cpd.org/wiki/index.php/Rapture_(Oliver_Holden))

Free Download • “Liber Usualis” PDF Online (Solesmes, 1961). Corpus Christi Watershed – “What earlier generations held as sacred, remains sacred and great for us too...” Pope Benedict XVI (7 July 2007) [online]. Dostupné z: <https://www.ccwatershed.org/2013/03/19/1961-solesmes-liber-usualis-online-free-pdf/>

Půlkulaté jubileum nestora naší liturgické hudby Bohuslava Korejse. České sbory.cz [online]. Copyright © Unie českých pěveckých sborů, 2003 [cit. 21.04.2021]. Dostupné z: <https://www.ceskesbory.cz/01-01-clanek.php?id=3335>

Nahrávky žalmů | Liturgie.cz. | Liturgie.cz [online]. Copyright © Liturgie.cz [cit. 21.04.2021]. Dostupné z: <http://www.liturgie.cz/temata/mse-svata/bohosluzba-slova/responsorialni-zalm/nahravky-zalmu>

Justus ut palma florebit from Hilber Johann Baptist | buy now in the Stretta sheet music shop. 301 Moved Permanently [online]. Copyright © 2004 [cit. 21.04.2021]. Dostupné z: <https://www.stretta-music.com/en/baptist-justus-ut-palma-florebit-nr-388062.html>

Improvisatie over melodie van psalm 92 dorpskerk Berkel en Rodenrijs - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=yPov2Es9wlw&ab_channel=wbutorgel

Medytacje nad Psalmem 92 (fragment) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=yezHfTGBeQM&ab_channel=PiwnicaDuchowa

Les Polyphonies Hébraïques de Strasbourg au Festival Louis-Lewandowski, Berlin 2011 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=CipdOvD1F_E&ab_channel=grabugeur

Mizmor shir leyom hashabbat (Psalm 92) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=YnkX9jRbeAc&ab_channel=NetherlandsChamberChoir-Topic

Maranatha! Singers - It Is Good To Give Thanks(Psalms 92) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=vLUk7LwKaLk&ab_channel=IshallflywhenIdie

Bukas Palad - Psalm 92 (with Lyrics) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=xiFRwb-TYvg&ab_channel=joelocampo119

Psalm 92 by Angrisano from Spirit & Psalm; "Lord, It Is Good To Give Thanks To You". - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=-FTOghDqS0I>

R - Rock; Psalm 92:15 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=wGUGAYGvdHI>

Awit 92 original song by FSR (Biyayang Hindi Malirip) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=oHcVaYSWorA&ab_channel=FSRPH

Awit 92 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 21.04.2021]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=jWLM9ieQcys&ab_channel=ELShaddaiIsrael

TEHILIM , SALMO 92 1 5 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ZXykZydyui8>

你永遠被尊崇 伍偉基 詩篇 92:2,8,10,12-16 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=U2xK2B32Yhc&ab_channel=%E4%BB%A5%E7%90%B3%E4%B9%8B%E6%B3%89%E4%BD%BF%E5%9C%98SpringsOfElimMinistry

你永遠被尊崇 伍偉基 詩篇 92:2,8,10,12-16 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=U2xK2B32Yhc&ab_channel=%E4%BB%A5%E7%90%B3%E4%B9%8B%E6%B3%89%E4%BD%BF%E5%9C%98SpringsOfElimMinistry

[online]. Copyright © [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: http://klimes.wz.cz/noty/kancional/zalmy_pololanik/obrazky/b40.png

Mazmur.92:1-5 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=NpsMKiA6Vww>

Psalms 92:1-5 🎵 Este frumos să aducem mulțumiri Domnului (Tov Lehodot la Adonai - טוב להודות לאדון) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=4QhZgabqGP0&ab_channel=FlaviusAnghel

Tlah Kau buat ku bersukacita (Mazmur 92:1-5) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=6LdovD3_GmU&ab_channel=RibkaJennita

Mazmur 92: 1- 4; 12 15 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=HAHgDdysuEU&ab_channel=BPMSGKI

詩編92 : 13-16(新共同訳)/Psalm 92:12-15 - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 11.04.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=gZTCf3ZMhTc&ab_channel=FOAMS505